

Bulletin

Postaumaat

verschijnt driemaandelijks

februari 2017

174

Bestuur

Voorzitter:

J.W.M.T. Schaminée, Postbus 4172, 6803 ED Arnhem
Telefoon 06-46143917

Secretaris:

H.A. Wolf, Laantje van Sibbes 14, 2351 EN Leiderdorp
Telefoon 071-5893209 - E-mail: secretaris@postuumaat.nl

Penningmeester:

P. Portheine, Iroko 159, 3315 PN Dordrecht
Telefoon 078-6169881
E-mail: penningmeester@postuumaat.nl
IBAN: NL65 ABNA 0620 1355 22
ten name van Penningmeester Postuumaat, Dordrecht.

Adviseur:

W.M.A. de Rooij, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk
Telefoon 0416-331451
E-mail: postzegelboekjes@postuumaat.nl

Ereleden: S.J. Delfos, P. Portheine en W.M.A. de Rooij

Leden van verdienste: H.J.T. Bos, J. Oosterboer,
H. de Ruiter, M. Struijs en J.P.C. Wichers

Contributie

De contributie bedraagt 25 euro per jaar (Nederland)
Voor leden in het buitenland: 35 euro per jaar
Losse nummers van het Bulletin kosten 5 euro per stuk.

Ledenadministratie

Th.F. de Klaver, Landmeerseloop 17,5032 BX Tilburg
Telefoon 013-5900441
IBAN: NL82 ABNA 0568 1142 13 ten name van Pzv. Post-
uumaat Contributie. E-mail: administratie@postuumaat.nl

**Overname van artikelen uit de Postuumaat Bulletins is
alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van het
Bestuur. Bronvermelding is verplicht.**

Postuumaatdiensten

Nieuwtjesdienst 1: nieuwe postzegelboekjes van alle
landen - ook Nederland.

W.M.A. de Rooij, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk,
overige gegevens zie onder 'Bestuur'
IBAN: NL88 ABNA 0568 1145 90 ten name van Postzegel-
vereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 1, Waalwijk.

Nieuwtjesdienst 2: rolzegels van Nederland.

M.A.J. Wolff, Marnixstraat 142 11, 1015 WZ Amsterdam,
telefoon 020-6228424, e-mail: rolzegels@postuumaat.nl
IBAN: NL63 ABNA 0568 1143 61 ten name van Postzegel-
vereniging Postuumaat Nieuwtjesdienst 2.

Rondzendverkeer (inzendingen):

P.M. Dek, Malakkastraat 89, 2585 SK Den Haag,
telefoon 070-3548445, e-mail:
rondzending@postuumaat.nl.

Rondzendverkeer (betalingen):

A.A. Kollen, Joh. Watelerpad 43, 2553 TT Den Haag.
IBAN: NL27 ABNA 0568 1139 42 ten name van Postzegel-
vereniging Postuumaat Rondzending, Den Haag.

Keuringscommissie:

W.M.A. de Rooij, Postbus 1051, 5140 CB Waalwijk. Zie
ook 'Bestuur'. Postzegelboekjes gehele wereld.

Postuumaat op het internet: www.postuumaat.nl

Webmaster: J.H.M. Odijk, Lijsterlaan 4,
3055 CH Rotterdam, e-mail: webmaster@postuumaat.nl

Eindredacteur Postuumaat Bulletin:

Noortje Krikhaar, Achtergracht 71, 1381 BL Weesp,
telefoon 06-53720061, e-mail: bulletin@postuumaat.nl

Ontwerp omslag Postuumaat Bulletin:

Nicolien van der Keur en Norbert Vitha

Advertentietarieven:

1/1 pag.: € 64; 1/2 pag.: € 40; 1/4 pag.: € 23; 1/8 pag.: € 14
Ledenannonces zijn gratis (twee regels, exclusief adres).

Welkom in Rotterdam-Zuid (nabij winkelcentrum Zuidplein) op zaterdag 11 maart 2017

Verzamelgebouw-zuid, café-restaurant “De Rustburcht” (ingang zalencentrum), Strevelsweg 702-734, telefoon (010) - 4813410.

Automobilisten:

Motorstraat (bij Ikaziaziekenhuis) inrijden. Anders dan voorheen moet voor parkeren in de wijde omgeving worden betaald!.

Openbaar vervoer:

Met de Metro naar Zuidplein, daarna lopend door winkelcentrum Zuidplein, richting Ikazia-ziekenhuis aanhouden.

Zaal open: 10.00 uur

Bezichtiging kavels: 10.30 uur

Begin vergadering: 12.00 uur

Veiling: aansluitend

Zaal sluit: 17.00 uur

Een noodgedwongen experiment

Er is veel over geschreven, maar het blijft zoals het is: op 11 maart hebben we voor het eerst geen normale veiling. Heel vervelend en ongewenst voor een vereniging van gespecialiseerde verzamelaars. Oorzaken genoeg: geen veilingteam meer, te weinig goed materiaal, veel retouren, verzadiging ... Maar na ruim 43 jaar een bijeenkomst zonder veiling? We vinden dat zoiets niet kan. En er is ook iets aan gedaan: een aantal leden is bereid gevonden om onder speciale condities kavels in te sturen. Zowel de inzenders als de kopers betalen geen provisie. Er kan alleen in de zaal geboden en ter plekke (contant) afgerekend worden. Thuisblijvers kunnen uiteraard wel aan anderen vragen om op de bijeenkomst voor hen te bieden; zie ook pagina 31. Het is een noodgedwongen experiment, maar het is het proberen waard. Mochten er meer van zulke veilingen komen dan is alleen goed materiaal welkom; dat kan aan de secretaris overhandigd (of aan hem toegezonden) worden. Intussen zoekt het bestuur naar mogelijkheden om de veiling weer op de oude wijze voort te zetten. We bestrijken nogal wat verzamelgebieden. En niet iedereen sluit z'n album. Hulp of suggesties bij onze zoektocht zijn dan ook van harte welkom! Bestuur Vereniging Postaumaat

AGENDA

Iedenbijeenkomst op zaterdag 11 maart 2017 in Rotterdam

1. Opening

2. Mededelingen

3. Verslag decemberbijeenkomst4

4. Nieuwtjes

5. Rondvraag

6. Sluiting, waarna veiling

Verdere bijeenkomsten in 2017

Zaterdag 10 juni 2017 in Utrecht

Zaterdag 16 september 2017 in Utrecht

Zaterdag 16 december 2017 in Rotterdam

Opening

De voorzitter opent de vergadering om 12.00 uur in aanwezigheid van 35 leden. Er wordt een minuut stilte in acht genomen voor het in 2016 overleden lid, de heer A. Meeuwis. Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Bos, Delfos, Knikman en mevrouw Krikhaar.

Mededelingen

De voorzitter spreekt op deze laatste bijeenkomst van 2016 uitdrukkelijk de dank van het bestuur uit aan de vrijwilligers onder de leden, die het reilen en zeilen van de vereniging Postaumaat mogelijk maken. Helaas is het de laatste veiling in beheer van de heren Kollen en Van der Panne. Zij hebben een jaar geleden al aangegeven dat zij hun werkzaamheden willen beëindigen. Diverse oproepen in de loop van 2016 hebben niet geresulteerd in een nieuw veilingteam. Het bestuur zoekt nu naar een minder bewerkelijke variant voor de veiling.

Verslag bijeenkomst 17 september 2016

Het verslag wordt ongewijzigd goedgekeurd.

Nieuwtjes

De heren Hoogendoorn, De Rooij, Schaminée en Wolf

melden nieuwtjes, die verderop in dit Bulletin nader worden beschreven. Met name wordt stilgestaan bij de aangekondigde nieuwe Nederlandse automaatstroken op 28 januari 2017. Bij handopsteken in de zaal blijken ca. 10 leden belangstelling te hebben voor een nieuwtjesdienst. Het bestuur zal dit bezien, uitgaande van ca. 25 belangstellenden.

Afscheid veilingteam

De heren Kollen en Van der Panne worden apart in het zonnetje gezet voor hun vele werk, dat niet altijd even gemakkelijk was: veel retouren en veel administratie. De dank wordt tevens uitgedrukt in een kistje wijn voor elk der heren onder begeleiding van een luid applaus.

Rondvraag en sluiting

De heer Erkens is het opgevallen dat in eerdere jaren veel meer leden ter vergadering waren met ruilmateriaal. Dat maakte de bijeenkomsten heel levendig. Hij doet een oproep aan de leden om in 2017 eens met hun dubletten te komen en te ervaren hoe een en ander er aan toe gaat. Na sluiting van de vergadering wordt de veiling gehouden, gevolgd door een verloting.

H.A. Wolf, secretaris

Voor het laatst in actie als onvermoeibaar veilingteam voor Postaumaat: Ad Kollen en Arie van der Panne.

Mededelingen van de Rondzenddienst

Op de laatstgehouden bijeenkomst in Rotterdam, op 10 december 2016, merkte ik een goede sfeer. Er was een interessante veiling met goede resultaten en een flinke omzet. Misschien was er ook een nieuwe prikkel vanwege de (mogelijke) nieuwe automaatstroken van PostNL. Meteen waren er meer dan tien aanwezigen om mee te doen aan de nieuwtjesdienst.

Toch weer een rondzending

Deze animo heeft mij besloten om weer eens een rondzending te laten starten. Vorig jaar heb ik al geschreven dat we voortaan (in principe) dozen zullen vullen met materiaal van gelijke interesse. In dit geval wordt het een inzending van rolzegels, en met een beetje loketstroken.

Uiteraard komt er een andere lijst, niet meer op regionale basis. Voorlopig noteer ik veertien deelnemers voor hun persoonlijke interesse, door het hele land.

Zorgelijk

Hoe zit het dan met andere belangstellinggebieden? Denk eens aan postzegelboekjes. Tja, daar gaat het niet zo goed mee. Er is nauwelijks voorraad op dit terrein. Dat vind ik wel zorgelijk. Het is niet leuk voor de verzamelaars, maar evenmin voor de verkopers.

Kortom, ik kom steeds weer terug op hetzelfde chapter, waarbij ik ook ditmaal weer het volgende kadertje plaats:

GEVRAAGD: INZENDINGEN VAN

Automaatboekjes	Combinaties
Postzegelboekjes	Rolzegels
Prestigeboekjes	Port-betaaldzegels
Hangblokjes	Automaatstroken
Mailers	Loketstroken

Alles ook op brief. Natuurlijk van Nederland, maar ook van andere landen, vergeet dat niet.

Restitutie kosten

U weet dat de kosten van de boekjes en enveloppen later weer aan u worden gerestitueerd. Om het materiaal in te zenden hebt u nodig:

Rondzendboekjes	à	€ 1,50
Rondzendenvelopen	à	€ 0,50

Exclusief porto.

We hebben die boekjes en enveloppen bij ons op de bijeenkomst. Per post kan ook bij Ad Kollen (adres zie binnenkaft van het Bulletin).

Paul Dek

Telefoon: 070 3548445 / Mobiel: 06-40260659

E-mail: rondzending@postaumaat.nl

Den Haag, 12 januari 2017

Mededelingen van de Ledenadministratie

Contributie 2017

We doen nogmaals het dringende verzoek aan iedereen die nog niet betaald heeft, om de contributie (€ 25,-) zo spoedig mogelijk te betalen op bankrekeningnummer NL82ABNA0568114213 ten name van Postuumaat Contributie te Tilburg. Voor de buitenlandse leden bedraagt de contributie € 35,- en die moet eveneens op het hierboven vermelde bankrekeningnummer worden betaald. Volgende edities van Bulletin Postuumaat zullen pas na ontvangst van uw betaling worden verstuurd. Voor het nazenden van Bulletins, na te late betaling, zullen extra

verzend- en administratiekosten worden berekend. Als u twijfelt of u de contributie al betaald heeft, stuur dan even een mailtje naar ledenadministratie@postaumaat.nl.

Mutaties afgelopen periode

Nieuwe leden :

Huyge Daniel/Zwijnaarde (B)

J.H.R. Trentelman (herintrede)

Beëindiging lidmaatschap:

A.van Herwaarden/Rotterdam

M.Haas/Schagen

Th.F. de Klaver
Ledenadministratie

Breng ook eens een bezoek aan de website van de PV Postuumaat: www.postaumaat.nl

Financieel overzicht 2016 / Balans 2016 / Begroting 2017

FINANCIEEL OVERZICHT 2016

	Werkelijk	Begroot		Werkelijk	Begroot
Contributie	5.725,00	5.800,00	Bulletin drukkosten	3.178,94	3.000,00
Veilingopbrengst	242,62	250,00	Bulletin handling, verpakking	0,00	0,00
Opbrengst nieuwtjesdiensten	530,50	300,00	Bulletin porto	590,57	700,00
Opbrengst rondzending	0,00	20,00	Zaalhuur	515,00	550,00
Prijsvragen en verlotingen	70,00	50,00	Redactie	1.600,00	1.600,00
Diverse verkopen	0,00	50,00	Propaganda	331,58	250,00
Rente	20,56	100,00	Abo DBZ	114,40	115,00
Giften	0,00	0,00	Website & Internet	72,45	75,00
Jubilumzegels 40 jr.	0,00	0,00	Bestuurskosten	689,49	650,00
Nadelig saldo	912,76	876,00	Relatiekosten, jubilea	36,20	50,00
			Verzekering	227,56	230,00
			Ledenadministratie	49,25	100,00
			Drukwerk, kantoorartikelen	25,00	0,00
			Bankkosten	71,00	126,00
			Algemene kosten	0,00	
			Batig saldo		
	<u>7.501,44</u>	<u>7.446,00</u>		<u>7.501,44</u>	<u>7.446,00</u>

BALANS PER 31 DECEMBER 2016

	2016	2015		2016	2015
Inventaris	0,00	0,00	Algemene reserve	14.372,98	15.285,74
Depotbedrag PTT	55,00	55,00	Crediteuren	16,33	383,08
ABN-AMRO	16.327,51	1.834,69	Rondzending/ND/veiling	0,00	0,00
ABN-AMRO spaarrekening		17.400,00	Vooruitbetaling contributie	2.345,00	3.315,05
			Kruisposten	25,00	50,00
Voorschotten nieuwtjesdiensten	36,00	36,00	Abo Maandblad	313,80	519,00
Voorschot rondzending	0,00	0,00	Nog te betalen posten		
Voorschot veiling	20,00	20,00			
Voorschot ledenadministratie	50,00	50,00			
Nog te ontvangen rente	20,46	107,18			
Te ontvangen posten	564,14	50,00			
Debiteuren	0,00	0,00			
	<u>17.073,11</u>	<u>19.552,87</u>		<u>17.073,11</u>	<u>19.552,87</u>

BEGROTING 2017

Contributie	5.500,00	Bulletin drukkosten	3.200,00
Veilingopbrengst	0,00	Bulletin handling/verp.	0,00
Opbrengst ND	300,00	Bulletin porto	650,00
Opbrengst rondzending	20,00	Zaalhuur	515,00
Prijsvragen en verlotingen	50,00	Propaganda	250,00
Diverse verkopen	50,00	Abo DBZ	115,00
Rente	0,00	Internet	75,00
Giften	0,00	Bestuurskosten	600,00
Nadelig saldo	1.485,00	Relatiekosten, jubilea	0,00
		Verzekering	230,00
		Administratiekosten	100,00
		Redactie	1.600,00
		Bankkosten	70,00
	<u>EUR 7.405,00</u>		<u>EUR 7.405,00</u>

Paul Portheine, penningmeester

■ Nieuw verschenen hangblokjes

De decemberzegels van 2016

Traditiegetrouw verschenen in november weer de nieuwe hangblokjes met decemberzegels met het speciale decembertarief. Uitgiftedatum was 14 november en de zegels waren verkrijgbaar aan de loketten en ook met het voordeeltarief te gebruiken tot en met 6 januari 2017. In verband met de tariefwijziging per 1 januari 2017 leverde dit in de eerste dagen van 2017 derhalve een extra voordeel op van € 0,03 tot € 0,06 per brief. Deze zegels kunnen namelijk gebruikt worden voor brieven tot 50 gram.

De blokken bevatten tweemaal tien verschillende zegels met een feestelijk tafereel gerelateerd aan de decembermaand, derhalve niet alleen aan het kerstfeest. Daarnaast bevat elk blok een extra 21ste zegel in de rechter bovenhoek van het blok die kennelijk bestemd is te gebruiken voor "een bijzonder persoon". Een leuk aardigheidje van de ontwerpers en waarschijnlijk ingefluisterd door PostNL om toch nog 5% extra omzet mee te pakken, want uiteraard moet er wel voor die extra zegel worden betaald.

Als toelichting op deze 21ste zegel geeft PostNL aan dat

het beeld van vijf gespreide handen, die samen een ster vormen, symbool staat voor saamhorigheid en het verbinden van mensen en daarom past bij de gedachte om deze postzegel te gebruiken voor een bijzonder persoon. PostNL probeert hiermee mensen te stimuleren om een kaartje te sturen naar "iemand die je niet zo goed kent, maar die wel een kerstwens verdient", zoals bijvoorbeeld een eenzame oudere. Op een speciale website verwijst PostNL vervolgens naar het Nationaal Ouderenfonds die ervoor zorgt dat de in een envelop verstuurd kaart bij een eenzame oudere terecht komt.

Op zich een nobel doel waarvan ik mij overigens wel afvraag of dit ook heeft gewerkt. In elk geval komen de enveloppen met deze "speciale" postzegel niet bij de betrokkene aan, maar bij het Nationaal Ouderenfonds, die deze dan (geadresseerd aan het Nationaal Ouderenfonds?) bezorgt bij mensen die een dergelijke kerstwens verdienen. De blokken (van 21 zegels dit jaar) waren verkrijgbaar met uitsluitend het logo van PostNL (zie de afbeeldingen 1A en 1B). Deze werden niet alleen verkocht bij de gebruikelijke verkooppunten van PostNL, maar bij vrijwel alle supermarkten aan de servicebalie, zoals ik zelf heb geconstateerd. Daarnaast waren er ook versies met daarop tevens

Links: afbeelding 1A - Decemberzegelvelletje met 21 zegels en uitsluitend het PostNL-logo.

Rechts: afbeelding 1B - Achterzijde van het hierboven afgebeelde velletje; het artikelnummer is 361460.

Links: afbeelding 2A - Decemberzegelvelletje met 21 zegels en zowel het PostNL- als het Kruidvat-logo.

Rechts: afbeelding 2B - Achterzijde van het hierboven afgebeelde velletje; het artikelnummer is 361462.

het logo van Kruidvat (afbeeldingen 2A en 2B), respectievelijk het logo van Trekpleister (afbeeldingen 3A en 3B). De blokken waren (en zijn ook nu nog) te bestellen bij de CollectClub met de bestelnummers 361460, 361462 en 361461 voor de prijs van 21 maal € 0.65 ofwel € 13.65. De oplegcijfers van deze blokken zijn 4.860.000 (PostNL),

500.000 (Kruidvat) en 130.000 (Trekpleister). De achterzijde van de blokken lijken in eerste instantie identiek. Er is echter één kenmerkend verschil en dat betreft de barcode. Die is bij alle versies anders en afgestemd op het specifieke verkoopkanaal. Verder wist ik nog de hand te leggen op een verpakking

Links: afbeelding 3A - Decemberzegelvelletje met 21 zegels en zowel het PostNL- als het Trekpleister-logo.

Rechts: afbeelding 3B - Achterzijde van het hierboven afgebeelde velletje; het artikelnummer is 361461.

Rechts:
afbeelding
4 - Verpak-
king van 25
velletjes.

met barcode van de bij Kruidvat verkochte hangblokken (afbeelding 4). Bij aankoop van twee velletjes ontving men overigens een set met krijstiften die geschikt zijn voor het maken van tekeningen op glas. Bij aankoop van drie velletjes werd (zolang de voorraad strekte) tevens een set met 3 sjablonen gratis verstrekt, zodat ook minder creatieve sfeermakers zich konden verzekeren van stemmig versierde ramen in huis (afbeelding 5).

Rechts:
afbeelding 5
- Creatieve
cadeautjes
bij aankoop
van drie
December-
zegelvelletjes.

Het ontwerp van de zegels is van de hand van Edgar Smaling en Carlo Elias, oprichters van het bureau Smel (een naam die getuigt van een wel heel creatief denkproces...). Voor het ontwerp heeft men gezocht naar eigentijdse onderwerpen, in combinatie met (onontkoombaar lijkende) klassieke afbeeldingen. Bij de onderwerpkeuze hebben de ontwerpers zich laten leiden door de uitgangspunten 'herkenning', 'delen met elkaar', 'warmte' en 'gezelligheid'. Bijzonder dit jaar was dat er naast de besproken blokken ook een velletje (zonder hangoog) met tien decemberzegels is verschenen. In *Collect* nummer 90 (editie Winter 2016) werd deze uitgifte aangekondigd met de kop: "Exclusief: Albert Heijn Decemberzegels". Deze zegelvelletjes zouden worden verkocht voor € 10,00, samen met een doos kerstkaarten van Hallmark (daar zijn ze weer, de jongens van Hallmark). De verkoopdatum was niet 14 november, maar 2 december 2016. De vlag bleek de lading bepaald niet te dekken, er is op de zegelblokjes niets te zien van enige betrokkenheid van Albert Heijn. Bovendien heb ik uiteindelijk in de regio Arnhem circa vijftien Albert-Heijnfilialen moeten aflopen voordat ik er uiteindelijk één vond waar deze zegelvelletjes werden verkocht. Het leek dan ook aanvankelijk nog wel een heel exclusief product te zijn, temeer omdat *CollectClub* op 2 december al alle voorraad (500 sets) bleek te hebben verkocht. Na enige tijd bleek echter dat de oplage 60.000 velletjes bedroeg

Links: afbeelding 6a - Voor-
zijde van een velletje van 10.

Rechts: afbeelding 6b: achter-
zijde van een velletje van 10.

en dat deze ook weer (volkomen onverwacht) via *Collect-Club* te koop waren. Mijn inschatting is dan ook dat er in de logistiek en de communicatie over deze actie (want die moest met name boodschappen doende huisvrouwen ertoe bewegen op het laatste moment nog kerstkaarten met postzegels te kopen) het nodige is misgegaan. Niet alleen wat de verkrijgbaarheid betreft, maar ook wat de doelstelling betreft om de zegels uitsluitend in combinatie met de kaarten te verkopen. Immers, op veel plaatsen waar deze velletjes de eerste dagen wél te koop waren bleek het zeer eenvoudig om uitsluitend de zegelvelletjes voor € 6,50 te kopen. Erg jammer voor Hallmark dus. Na enkele dagen werd dit kennelijk ook duidelijk voor PostNL en werden de teugels alsnog strak aangehaald. Toen waren de (nog beperkt beschikbare) zegelvelletjes alleen nog te koop met een doos Hallmark-kerstkaarten.

De zegels uit het velletje (afbeeldingen 6a en 6b) zijn druktechnisch gelijk aan die uit de blokken van 21. Ze zijn dan ook allemaal gedrukt bij JESP te Haarlem, in offset. De 'speciale' zegel voor een bijzonder persoon ontbreekt hier en de zegels zijn deels anders ten opzichte van elkaar gepositioneerd dan bij de hangblokjes. Naar uit betrouwbare bron is vernomen zal dit velletje met een hoofdnummer in de nieuwe NVPH-catalogus worden opgenomen, hetgeen ik overigens ook verwacht zou hebben.

Johan Schaminée, 12.01.2017

Nieuwe rubriek voor geadopteerd verzamelgebied...

In het afgelopen verenigingsjaar is er zowel tijdens de bijeenkomsten als in Bulletin Postaumaat aandacht geweest voor de vraag of het verzamelgebied van de persoonlijke postzegels al dan niet moet worden toegevoegd aan de verzamelgebieden waaraan binnen de vereniging Postaumaat aandacht wordt besteed. Uiteindelijk is op basis van een peiling van de meningen tijdens de vergadering van 11 juni 2016 en de uitslag van de daarop volgende enquête onder alle leden (waarvoor een formulier was opgenomen in Bulletin Postaumaat nummer 172) besloten om dit verzamelgebied te adopteren als aandachtsgebied voor onze vereniging.

De voorwaarde die het bestuur daarbij wel heeft gesteld is dat er dan ook op een kwalitatief hoogwaardige wijze en met regelmaat in Bulletin Postaumaat aandacht voor dit verzamelgebied moet kunnen worden gewaarborgd. Het is dan ook met gepaste trots dat ik kan melden dat wij daarin geslaagd zijn door niemand minder dan de heer Rein Bakhuizen van den Brink bereid te vinden om als redacteur voor dit verzamelgebied zorg te willen dragen. Velen zullen

Rein Bakhuizen van den Brink

hem kennen van zijn vele publicaties, waaronder zijn bijdragen aan het Maandblad Filatelie

Daarnaast zal er uiteraard ook ruimte zijn voor leden die een bijdrage over dit verzamelgebied willen publiceren. Ook zal ik zelf incidenteel als gastredacteur proberen een bijdrage aan deze nieuwe rubriek te leveren.

Door de wijzigingen op het gebied van de veiling, waarover u elders in dit nummer van Bulletin Postaumaat meer kunt lezen, is het niet onmiddellijk mogelijk om kavels persoonlijke postzegels te veilen. Het is echter uitdrukkelijk de bedoeling

dat dit in de nabije toekomst ook mogelijk wordt, waardoor dit voor Postaumaat nieuwe verzamelgebied ook in dat opzicht een volwaardig onderdeel gaat vormen van de aandachtsgebieden binnen onze vereniging. Ik wens onze nieuwe redacteur van harte welkom en ik wens ons allen veel lees- en verzamelplezier met dit mooie filatelistische verzamelgebied!

Johan Schaminée

Voorzitter vereniging Postaumaat

...dankzij de volgende ledenreacties en -meningen

Op bladzijde 42 van Bulletin Postaumaat nummer 172 heeft het bestuur van de vereniging Postaumaat een enquêteformulier laten opnemen inzake het al dan niet opnemen van de categorie 'persoonlijke postzegels' in het aandachtspakket van de vereniging.

Tot en met 30 september 2016 kwamen daarop dertig reacties binnen, die als volgt kunnen worden samengevat:

Totaal aantal reacties op de enquête: 30

Op het formulier speelden twee belangrijke vragen de hoofdrol: **1.** moet Postaumaat een rubriek 'Persoonlijke Postzegels' introduceren? en **2.** welke voorkeur(en) heeft men waar het de locaties voor de verenigingsbijeenkomsten betreft?

We behandelen hieronder de uitkomsten van de enquête.

1. Peiling voor/tegen persoonlijke postzegels

Aantal voorstanders persoonlijke postzegels:	19
Aantal tegenstanders persoonlijke postzegels:	10
Aantal onthoudingen:	1

Diverse leden plaatsten aanvullende aantekeningen op hun formulier. Die laten we hier volgen:

Reacties tegenstemmers:

- Geen persoonlijke postzegels; behoort niet tot de Postaumaat pzb-boekjes en automaatzegels.
- Verdere 'versnippering' van gebieden zal mijns inziens eerder leden kosten dan winnen!
- Pas op! Persoonlijke postzegels zijn eindeloos. Ze maken Postaumaat totaal kapot!

Reacties voorstemmers:

- Fusie met andere ver., dus meer leden. Minder vergaderingen (juni vervallen; okt./nov. in plaats van juni).
- Een verbreding van de verzamelgebieden trekt mogelijk meer (potentiële) leden. Hoeft geen vervaging van kerngebieden in te houden.
- Probeer de artikelen proportioneel te verdelen. Niet dat persoonlijke postzegels gaan overheersen.

2. Peiling ideale vergaderlocaties Postaumaat

Binnengekomen reacties:

- Beter nog: viermaal Rotterdam. Eerdere locaties Utrecht

- en Nieuwegein kunnen niet tippen aan Rotterdam.
- Wellicht zijn andere locaties ter afwisseling mogelijk.

Hans van Apeldoorn stuurde op 25 augustus jl. een uitgebreide e-mail; die plaatsen we hier als ingekomen stuk:

'Beste Hens,

Naar aanleiding van de vraag over het wel of niet toelaten van persoonlijke zegels wil ik het volgende opmerken. Ik wil beginnen met op te merken dat we als vereniging de naam Postaumaat hebben. Dit impliceert dat wij alles verzamelen wat te maken heeft met aanbieden van artikelen door PostNL. Deze artikelen moeten verkrijgbaar zijn door middel van automaten of automatisering. Alles wat PostNL aanbiedt en te verkrijgen is via apparaten wordt door ons verzameld. Ik weet dat deze benadering vroeger voor alle onderdelen gold en nu niet meer. Maar het is goed uit te leggen dat dit ook nu nog onder het verzamelgebied van Postaumaat valt. Daarbij is het PostNL die tot uitgifte overgaat. Voor zover ik heb begrepen is dit niet het geval bij 'persoonlijke zegels'. Om te beginnen zouden we dan voor de tweede maal de naam van onze vereniging moeten wijzigen. Omdat dit gebied nu volop in de belangstelling staat, is het niet ondenkbeeldig dat dit de overhand krijgt in Bulletin Postaumaat en op de veiling. Ook is het zeer de vraag of deze belangstelling zo zal blijven. De snelle groei en de onuitputtelijke mogelijkheden konden ook wel eens de oorzaak zijn van een snelle dood. Nu kan iedereen die dat wil tot de uitgifte van een persoonlijke zegel overgaan en als particulier verspreiden.

Dat men als bestuur van de vereniging naar wegen zoekt om de vereniging voor een ieder van ons aantrekkelijk te houden, kan ik begrijpen. De filatelie staat onder druk en het aantal mensen dat geïnteresseerd is loopt sterk terug. Het valt dan ook zeker niet mee om nieuwe wegen te vinden. Maar als wij het pad ingaan van het toelaten van allerlei randgebieden in de filatelie in onze vereniging, dan kan ik nog wel een aantal andere noemen (velrandverschijnselen, postautomatisering enz.). Het lijkt mij dat we dan verzanden in een heel andere discussie. Of dit wenselijk is en of onze leden dat willen waag ik te betwijfelen.

Ik denk dat een oplossing voor het aantrekkelijk houden van onze vereniging beter kan worden gezocht in het verdiepen van onze verzamelgebieden dan in het uitbreiden van deze verzamelgebieden. Over jullie tweede vraag (locaties van bijeenkomsten) kan ik kort zijn. Zoals dit nu is vind ik dat (voor mij) goed.'

Hans van Apeldoorn

ARTIKEL NIEUWE AUTOMAATSTROKEN NEDERLAND

ARTIKEL NIEUWE AUTOMAATSTROKEN NEDERLAND

Tien zegels met Nederlandse kippenrassen: vijf hennen en vijf hanen in een prestigeboekje

Op 2 januari kwam PostNL met een tiental postzegels waarop Nederlandse kippenrassen te zien zijn. Keurig verdeeld: vijf hanen en vijf hennen. Elke kip is afgebeeld in een karakteristieke houding, met de kop gekeerd naar buurman of – vrouw. Op de achtergrond zien we de kleurslag en een los veertje.

Niet echt bekend

De namen van de tien rassen klinken velen niet echt bekend in de oren: het Twents hoen, de Lakenvelder hoen of de Kraaikop. Ik had er nooit van gehoord. Evenmin van de Nederlandse uilebaard of het Welsumer hoenderras. Iets meer vertrouwd klinkt de Barnevelder en de Hollandse kriel.

Ook in een prestigeboekje

Enfin, de serie verscheen in een velletje met de naam van

Omslag van prestigeboekje nummer 68 ('Nederlandse kippenrassen').

het betreffende ras op de velrand. De tien zegels vormen ook de inhoud van een prestigeboekje.

De waarde-aanduiding ('1') geeft aan dat de postzegels samen een waarde van € 7.80 hebben. Niettemin is de prijs van prestigeboekje PR 68 onveranderd ten opzichte van zijn voorgangers: € 12.45.

Tien zegels met de waarde aanduiding '1' bevat het boekje. Daarnaast natuurlijk veel informatie over de afgebeelde kippen.

Duitse posterijen struikelen over de Nederlandse taal: foute zegel op het laatste nippertje verhinderd

De Duitse post gooit postzegelboekjes en -velletjes op één hoop door ze *Marken-Set* te noemen. Vandaar dat ik ook aandacht schenk aan de velletjes. Gelukkig maken diverse catalogi dat onderscheid wel: *Folienblatt* en *Markenheftchen*.

Het was natuurlijk een leuk idee: kerstzegels met wensen in verschillende talen. En zo werden er miljoenen zegels gedrukt met een afbeelding van een kerstboombal en kerstwensen in een aantal Europese talen. De zegels zouden op 2 november verschijnen in velletjes van tien, *Folienblätter* dus.

Met de verspreiding onder de grotere kantoren was al begonnen, totdat een slimmerik een domme fout ontdekte in de Nederlandstalige wens: *Vrolijk Kerstfest*. Paniek. Alles

moest onmiddellijk – en onder dreiging met sancties indien er achterbleven – teruggestuurd worden. En er werd als de wiedeweerga een nieuwe oplage vervaardigd. Deze zou dan verschijnen op 30 november. Hetgeen geschiedde.

Er werden nog twee kleine wijzigingen aangebracht: *kerstfeest* is in de nieuwe versie met een kleine letter. Hetzelfde geldt voor het woord *jul* in de Zweedse wens.

De nieuw versie kreeg ook een ander bestelnummer (022600, oud was 011825) en een gewijzigd productnummer (183911936, oud was 182911935).

Het is mij op dit moment niet bekend of er ook foute velletjes in omloop zijn gekomen. Tot dusver (medio januari) niet één.

Fout: 'Vrolijk Kerstfest' (met één 'e' en hoofdletter K).

Goed: 'Vrolijk kerstfeest' (twee e's, kerstfeest met een kleine letter).

Oplagecijfers

Onlangs maakte Deutsche Post een aantal oplagecijfers bekend. Je kunt natuurlijk weinig met zulke gegevens. Zo heeft nummer 24, een boekje van 3 mark met afbeeldingen van burchten en kastelen een lange looptijd (van 1980 tot 1987) en meer dan tien verschillende kauftteksten. Dan is een oplage van 40.5 miljoen exemplaren misschien niet eens zoveel. Van boekje 25, ook drie mark met de permanente serie 'bezienswaardigheden', bestaan twee varianten. Dat boekje kwam 23 miljoen exemplaren uit. Boekje 27 (met maar één variant), 5 mark 'bezienswaardigheden', had een

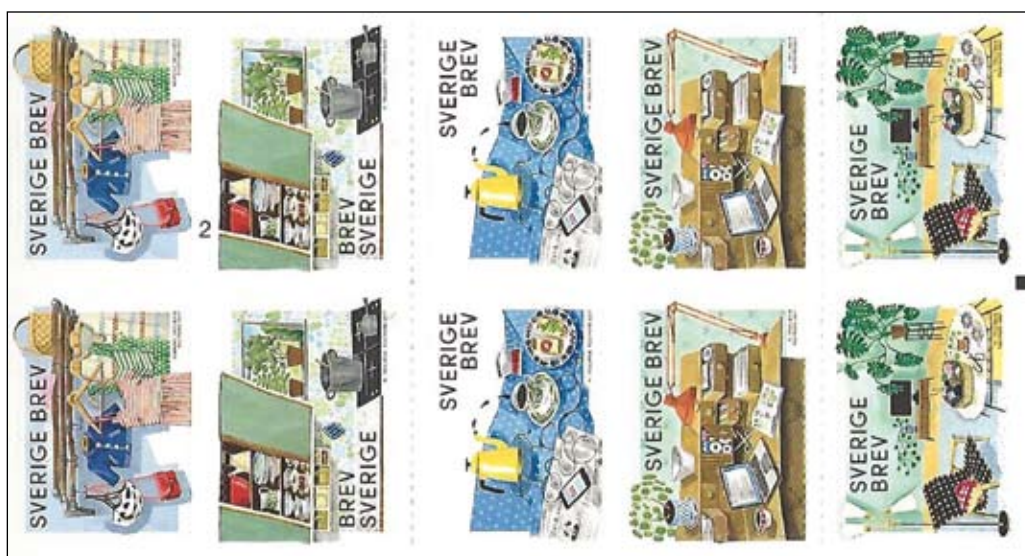
forse oplage van 30 miljoen. Van de boekjes met bijzondere zegels en een kortere looptijd zijn de cijfers natuurlijk flink lager. Hoewel, boekje 33 (1996, Heidelberg 800 jaar) had toch nog een oplage van 3.880.000 stuks en nummer 37 (1998, Nördlingen 1.100 jaar) maar liefst 6.983.000. En het in het jaar 2011 verschenen boekje 84 (WK Vrouwenvoetbal, afbeelding rechts) kwam uit op 516.000 exemplaren.

Postzegelboekjes 2016 - 1

17-01-2017

LAND	DATUM	CAT.NR.	MOTIEF	NOMINAAL	INHOUD
AUSTRALIË	feb 7	788	Z Liefdeszegel: hart	AUD 10.00	10x \$1
	feb 7	789	Z Liefdeszegel: rode roos	AUD 10.00	10x \$1
	feb 21	790	Z Australische pieren	AUD 10.00	2x 5x \$1
CANADA	jan 9	663	Z Jaar van de haan	CAD (8.50)	10x P (85c)
	jan 9	664	Z Jaar van den haan	CAD 15.00	6x \$2.50
	jan 16	665	Z Unesco Werelderfgoedplaatsen	CAD (8.50)	10x P (85c)
	jan 16	666	Z Unesco Werelderfgoedplaatsen	CAD (25.50)	30x P (85c)
	jan 10	SP11	P Jaar van de Haan	AUD 20.95	?
CHRISTMAS ISL	jan 10	SP11	P Jaar van de Haan	AUD 20.95	?
DUITSLAND	feb 9	105	Z Opening concertzaal Elbphilharmonie	EUR 14.50	10x € 1.45
FAERÖER	feb 27	58	Z Meren op de Færøer: Leitisvatn/Sørvágsvatn	DKK 108	3x17, 3x19 kr
FINLAND	jan 20	126	Z Valentijnsdag	EUR (6.00)	5x binnenland (1.20)
	mei 24	127	Z Sauna's (gemeenschappelijk met Åland)	EUR (6.00)	5x binnenland (1.20)
	mei 24	128	Z Moomins reis door de tijd	EUR (6.50)	5x internationaal (1.30)
FRANKRIJK	jan 9	3122	Z Landschappen op de wereld	EUR (10.20)	12x lettre prio (85c)
	jan 16	851 c25	Z 12x Marianne rood, Week van de Franse taal	EUR (10.20)	12x lettre prio (85c)
	jan 30	3123	Z Tekens van de Chinese dierenriem	EUR (8.76)	12x lettre verte (73c)
GROOT BRITT.	feb 15	DY 20	P Windsor Castle	(+0.95) GBP (14.58)?	8x 1st, 2x 2p, 2x 10p, 1.05, 1.33, 2x 1.52
	feb 15	PM 59	Z Windsor Castle	GBP (3.84)	6x 1st (64p)
HONGKONG	apr 25	105	P Restauratie gebouwen Hongkong	HKD 50.00	?
	jun 13	106	P 100 Jaar Orkaanwaarschuwingen	HKD 48.00	?
	okt 17	107	P Qipao (Chinese jurken)	HKD 60.00	?
IERLAND	jan 12	203	Z Nieuwe permanente serie: gouden schaal	EUR (7.20)	10x N (€ 0.72)
	jan 12	204	Z Nieuwe permanente serie: gouden halsring	EUR (11.00)	10x W (€ 1.10)
	feb 2	205	Z Liefdeszegels	EUR (7.20)	10x N (€ 0.72)
IJSLAND	nov 2	137	Z Kerstmis	ISK (1600)	10x B50g binnenland (160 kr)
KROATIË	mrt 21	71	Z Kroatische fauna: vleermuizen	HRK ?	10x ?
	nov 21	72	Z Kerstmis	HRK ?	10x ?
MONACO	jan 3	18	Z Wapen Grimaldi blauw (tarif ecopli)	EUR (7.10)	10x TVP (71c)
NEDERLAND	jan 2	PR 68	P Nederlandse kippenrassen	(+4.65) EUR 12.45	10x I (78c)
	apr 24	PR 69	P Kastelen in Nederland (Europa)	(+4.65) EUR 12.45	10x I (78c)
	mei 22	PR 70	P Mooi Nederland, Beek- en rivierdalen	(+4.65) EUR 12.45	10x I (78c)
POLYNESIË	jan 2	34	Z Schelpen	CFP 600	6x 100F
PORTUGAL	?	86	Z Harmonicaboekje: Noord-Portugal	EUR ?	?
VERSTATEN	jan 27	423	Z Nieuwe vlagzegel	USD (4.90)	10x forever (49c)
	jan 27	424	VZ Nieuwe vlagzegel: druk BCA	USD (9.80)	20x forever (49c)
	jan 27	425	VZ Nieuwe vlagzegel: druk Ashton Potter	USD (9.80)	20x forever (49c)
	jan 27	426	Z Nieuwe vlagzegel: ATM	USD (8.82)	18x forever (49c)
	nov ?	423?	Z Snowy Day: zwart jongetje spelend in sneeuw	USD (9.80)	20x forever (49c)
	nov ?	424?	Z Vier overbekende kerstliedjes	USD (9.80)	20x forever (49c)

Zweden 648

ZWEDEN	jan 12	648	Z Retro-producten	SEK 65.00	10x brev (6,50kr)
	nov 17	187	Z Pro Juventute: onderwijs en spel	CHF 16.50	6x85+40, 6x100 + 50c

- * = nieuw land of gebied;
a = telblok op elk 25/50e boekje
b = komt voor links/rechts of boven/onder geplakt
c = komt voor met of zonder nummer op marge, en al of niet doorgeperforeerde marge
d = bestaat in twee versies: zonder tekst op marge en geseald of met teksten en niet geseald (voor verzamelaars)

- A = automaatboekje
P = prestigeboekje
PP = prestigeboekje met persoonlijke zegels
p = pakje: 20 strips van 5 zegels, bijeen geniet
Z = boekje met zelfklevende zegels
V = vouwboekje (USA: convertible booklet)

Walter de Rooij

Overzichten postzegelboekjes

Het is mij bekend dat er verzamelaars zijn die deze overzichten van postzegelboekjes (zie hiernaast) graag onder ogen krijgen. Anderen hebben er minder belangstelling voor. Begrijpelijk.

Stuur een email!

Omdat de kopij tijdig bij de opmaker moet zijn, lijdt de actualiteit eronder. Het overzicht van 2016 was bijvoorbeeld lang niet volledig. Na het inleveren van de kopij in oktober kwamen er nog tientallen boekjes bij. Het hele overzicht (7 pagina's) in dit bulletin opnemen stuit op bezwaren van de penningmeester. Er is oplossing voor degenen die dat wel zouden willen: stuur me een mailtje en ik beantwoord het de meest actuele lijst als bijlage. Dat kan eigenlijk gedurende het hele jaar. U kunt zelfs tegen een kleine vergoeding een geprinte lijst per post te ontvangen. Aanvragen aan: postzegelboekjes@postaumaat.nl of per post aan Walter de Rooij.

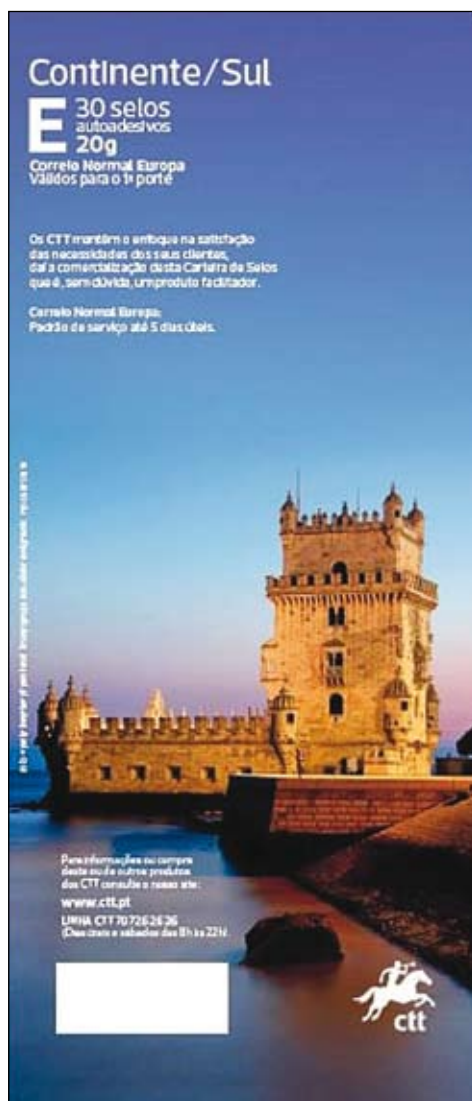
Twitter

Twittert u? Hoeft ook niet. Maar wellicht weet u niet dat ik alle nieuwe

boekjes - met afbeelding - meld op mijn account www.twitter.com/stampbooklet. Dan bent u supersnel op de hoogte. Wekelijks worden er nieuwe boekjes gemeld. Het zijn altijd korte berichten, want er mogen, buiten de afbeeldingen, maar 140 tekens gebruikt worden. Zelfs zonder twitteraccount kunt u door bovenstaand adres in te tikken goed op de hoogte blijven. Nog beter: meldt u zich (gratis) bij twitter aan, dan komen de tweets (zo heten die berichten) automatisch binnen. Momenteel heb ik - wereldwijd - ruim vijfhonderd volgers. De informatie is wel in het Engels gesteld.

Portugees boekje

Als afbeelding hierbij het omslag en de inhoud van het Portugese postzegelboekje nummer 85 (het was nog niet opgenomen in het vorige overzicht) van 23 september 2016. Zo'n zelfde harmonicaboekje, maar dan met afbeeldingen uit Noord-Portugal, verschijnt later dit jaar.

Je kijkt er gemakkelijk overheen

door
Hens Wolf

We hebben allemaal wel eens meegemaakt, dat we dachten een normale postzegel in onze verzameling te hebben, maar dat er bij nader inzien toch iets bijzonders mee was. Bij automaatstroken komt dat ook wel eens voor. Ik heb een paar stroken uit mijn verzameling op een rijtje gezet, waarvan ik sommige pas jaren later ontdekte als bijzonder.

■ Åland

In oktober 1984 vroeg ik de Post in Åland om een ingesloten envelop aan mij terug te zenden met een stempel van 29 oktober 1984, de eerste dag van gebruik van de nieuwe FRAMA-automaten aldaar.

Een week later kreeg ik een keurig gestempelde brief terug met een strook van 2.00 Finse Kronen (afbeelding 1).

Links: 1. FRAMA-strook met blanco ondergrond. Rechts: 2. FRAMA-strook met ondergrond 'posthoorns' (de posthoorns zijn hier gechargeerd in beeld gebracht).

Pas een paar jaar later kwam ik er dankzij een andere eerstedagenvelop achter, dat op de ondergrond van de strook enkele posthoorns horen te zijn voorgedrukt die op mijn strook ontbraken.

Ik denk dat men op de eerste dag eerst de blanco rol, waarmee de Zwitserse FRAMA-fabriek de automaat leverde, heeft gebruikt en pas daarna de rollen met voorgedrukte posthoorns (afbeelding 2) heeft ingezet.

■ Ierland

Op 8 oktober 1990 plaatste de Ierse Post drie verschillende soorten machines op proef. Eentje daarvan was een Amiel/Pitney-Bowes automaat in het hoofdpstkantoor van Cork. De stroken hebben een motief van groene golvende lijnen. Boven en onder zit een witte rand, zoals op de eerste strook (afbeelding 3). Op de tweede strook echter is de witte bovenrand twee maal zo hoog, terwijl die aan de onderzijde geheel ontbreekt. Opvallend als je ze naast

3. Witte rand boven en onder.

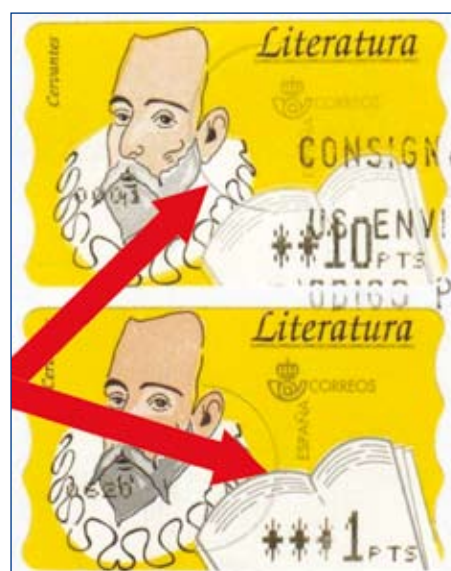
4. Witte bovenrand tweemaal zo hoog.

elkaar legt, maar moeilijker vast te stellen als je ze los ziet. De automaten zijn ruim voor het jaar 2000 verwijderd.

■ Spanje

De kleur- en motiefrijke Spaanse Epelsa-stroken zijn jarenlang in oplagen van zo'n 55 miljoen stuks uitgegeven. Ik tel tussen 1992 en 2006 niet minder dan 121 verschillende uitgaven. Reken maar na hoeveel er in totaal zijn. Onvermijdelijk komen hier verborgen bijzonderheden voor.

Wat te denken van de strook met een beeltenis van de schrijver Miguel de Cervantes (afbeelding 5). U weet wel, de geestelijke vader van Don Quichote. De strook kwam in november 1986 in roulatie. Op de Spaanse stroken kwam

5. Tweemaal de Spaanse 'Literatura'-strook, gewijd aan de schrijver Miguel de Cervantes. De bovenste strook heeft een C-vormige slit in leesbare stand, de onderste strook heeft zo'n zelfde slit, maar dan kopstaand.

al enige tijd een veiligheidsslit voor om te voorkomen dat ongestempelde exemplaren onbeschadigd van de brief werden gehaald voor hergebruik. De slit had de vorm van een hoofdletter 'C', die op de bovenste strook in 'leesbare' stand te zien is. Op de onderste strook is diezelfde C-slit echter omgedraaid (met als resultaat een kopstaande 'C'). Je moet het maar zien. In 2002 is dit vaker voorgekomen, maar dan ook in grotere delen van de oplagen op stroken met motorfietsen. Kijkt u ze maar eens na.

In november 2001 verscheen in Spanje een strook in de serie 'oude automobielen' met een afbeelding van een De Dion Bouton (afbeelding 6). Pas onlangs, in 2016, werd ik erop gewezen, dat op sommige stroken per rol het woord-

Afbeelding 6 - Drie stroken met links de naam van de klassieke auto De Dion Bouton

Afbeelding 7 -Op deze strook ontbreekt in de merknaam 'De Dion Bouton' het woordje 'De'.

je 'De' ontbrak. En inderdaad, op de afgebeelde strip van drie is dat op de middelste strook (afbeelding 7) het geval.

Een De Dion Bouton-strook trok later mijn aandacht om een geheel andere reden. Het begon met een strook uit 'A Coruña', een havenstad aan de Baskische Golf in het noorden van de Spaanse provincie Galicië. Op die strook was het hoofdstadskantoor van die stad afgebeeld en was de stadsnaam 'A Coruña' geprint (afbeelding 8), voorafgegaan door de letters O.P. (Oficina Postal ofwel postkantoor). Toen ik later de strook met de auto eens beter bekeek, bleek de

8. Spaanse strook met de stadsnaam 'A Coruña' (correct gespeld).

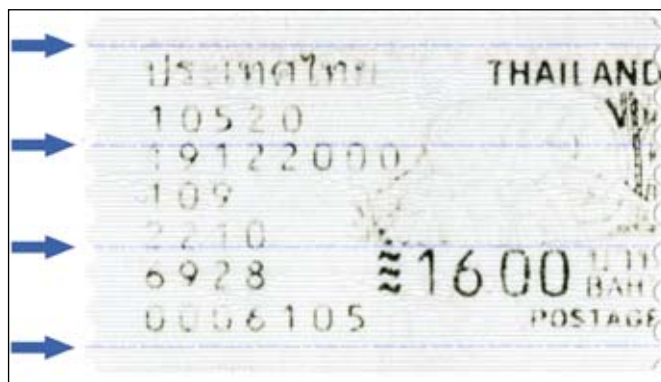

9. Stadsnaam 'A Corña' (letter 'u' ontbreekt).

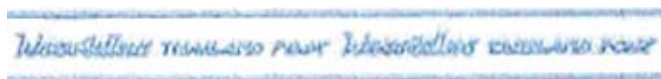
stadsnaam verkeerd te zijn gespeld: 'A Corña' (afbeelding 9). Niemand die er op lette dat de 'u' ontbrak.

Thailand

Van 2000 tot en met 2003 werden er op de Thaise loketstroken dunne horizontale lijntjes over de gehele breedte van het papier voorgedrukt. Wat bij de hierbij afgebeelde (helaas wat vervaagde) opdruk ineens opvalt (afbeelding 10), is dat er tussen die lijntjes vier bijna onzichtbare, in blauw gedrukte regels lopen (afbeelding 11). Pas bij een sterke vergroting van zo'n regel is een eindeloze herhaling van de Thaise tekst ประเทศไทย en THAILAND POST te zien. Die beide teksten staan ook links en rechts bovenaan de

10. Strook met onderdruk (dunne horizontale lijntjes). De vier blauwe lijntjes bestaan uit een repeterende tekst in microprint.

11. Helaas een beetje slecht leesbaar, maar hier staat afwisselend een Thaise tekst (ประเทศไทย) en de woorden THAILAND POST.

frankeerstrook geprint in zwart. Sinds eind 2004 komen de lijntjes en microprint-tekstregels niet meer voor op de stroken. De ondergrond is dan geheel wit.

Een andere bijzonderheid op Thaise stroken deed zich voor in 2006. Toen zijn in Bangkok en omgeving tien nieuwe automaten getest. Men gebruikte hetzelfde papier als voor de loketstroken, maar met een geheel nieuwe opdruk (afbeelding 12). De automaten zijn ontwikkeld door de Thaise Post in samenwerking met een technische universiteit in het land. Het zijn zelfbedieningsautomaten met

12. Thaise strook (2008), op het oog perfect.

13. Detail van 12: de muntsoort blijkt op de strook foutief te zijn gespeld: BATH in plaats van BAHT.

een beeldscherm, een weegschaal en de mogelijkheid tot het betalen met munten, alsook een speciaal voor deze automaat ontworpen creditcard. Al dat technisch vernuft was kennelijk niet voldoende om een tekstfout te voorkomen, die - ik moet het bekennen - heel gemakkelijk over het hoofd kan worden gezien. Immers, in plaats van de Thaise munteenheid BAHT staat op die proefstroken BATH (afbeelding 13).

Verenigde Staten

Sinds november 2012 plaatst de United States Postal Service (USPS) jaarlijks in de feestmaanden automaatstroken met een kerstmotief in de automaten. Achteraf gezien bleek er in 2015 ineens een verschil in opdruk te bestaan. Dat viel nota bene pas op bij nadere beschouwing van de recente kerststroken van eind 2016 (zie ook de rubriek van Joost Hoogendoorn elders in Bulletin Postaumaat).

Bij de Charlie Brown-kerststroken van 2015 blijken twee soorten opdruk te bestaan.

Op de rechterstrook (afbeelding 14) wordt de 14-cijferige code bij het cijfer 1 licht onderbroken. Bij de strook daar-

14. De 14-cijferige code wordt bij het cijfer 1 licht onderbroken.

14a. Detail van afbeelding 14.

15. De 14-cijferige code is zonder onderbrekingen afgedrukt.

15a. Detail van afbeelding 15.

onder (afbeelding 15) is dat niet het geval. Verder is de tekst op beide bovenste stroken vet gedrukt, terwijl die op de beide onderste stroken normaal is. Tenslotte is de tekst THIS BLOCK IS NOT VALID POSTAGE boven dichter opeen gedrukt en onder juist wat wijder.

En ook hier geldt wederom: het valt pas echt op als je ze naast elkaar ziet (zie de detailopnamen 14a en 14b).

Zwitserland

Tenslotte gaan we naar Zwitserland. Sinds 19 mei 1998 zaten daar rollen FRAMA-stroken in de automaten waarop landschappen in de vier jaargetijden waren afgebeeld, zoals hierbij de herfst, gestempeld in Kandersteg (afbeelding 16). Zo op het oog niets bijzonders... totdat zo'n zelfde strook van 20 Rappen de aandacht trok. Daarop is ineens een decimaalpunt te zien (afbeelding 17). Hoe kan dat?

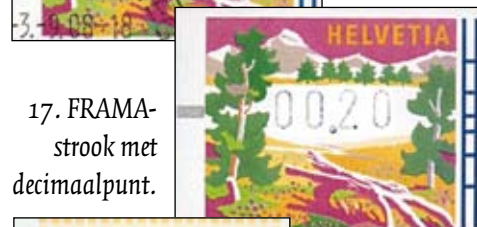
Uiteindelijk kwam de aap als volgt uit de mouw: in het dorpje Rüti in het oosten van Zwitserland is begin 2003 het printmechanisme defect geraakt. Doordat de regionale postafdeling ook de automaten in het naburige Liechtenstein in beheer had, kon het gebeuren dat abusievelijk een voor Liechtenstein bedoelde printer in de automaat in Rüti terecht kwam. En laten de Liechtensteinse automaten nu wel een punt in de waarde drukken (afbeelding 18). Vandaar deze bijzonderheid, die precies dertien dagen in gebruik was.

Onwillekeurig ga je toch met een andere blik naar nieuwe uitgaven kijken. En natuurlijk hebben de hierboven geschetste bijzonderheden mij ertoe gebracht om eens flink 'terug te ploegen' in mijn verzameling. Ik nodig u uit dat ook te doen in uw verzameling. Wie weet komt er nog eens een vervolgstukje uit.

H.A. Wolf

16. FRAMA-strook zonder decimaalpunt.

17. FRAMA-strook met decimaalpunt.

18. De Zwitserse decimaalpunt is afkomstig van een Liechtensteinse automaat.

Automaatstroken Buitenland

door
Joost Hoogendoorn

Afbeelding 1 - De Canadese automaatstroken voorzien van een achttien-cijferige code tonen werken van Emily Carr, James Edward Hervey MacDonald, Tom Thomson, Albert Henry Robinson en Arthur Lismer.

■ Canada

Hens Wolf attendeerde mij op een verrassende uitgifte van de Canadese Post. In drie Canadese postkantoren zijn als proef automaatzegels verkrijgbaar. Een van die kantoren is het experimentele postkantoor in Vancouver. De eerste dag is 31 oktober 2016. Op de automaatstroken staan schilderijen van Canadese kunstenaars afgebeeld (afbeelding 1). Elke strook is door de automaat voorzien van een specifieke code. Gedurende de eerste dagen gaven de automaten een code af die uit achttien posities bestaat. Omdat deze code te lang bleek, werd de lengte ingekort naar 14 posities (afbeelding 2). Dat geeft al twee variaties. Een andere variatie is dat sommige stroken een '11' teken hebben, links onderaan de strook (afbeelding 3).

Afbeelding 2 - Automaatstrook met 14-cijferige code.

Afbeelding 3 - Idem, maar nu met '11' in de linkeronderhoek.

De automaatstroken zijn via de automaat te koop in de volgende waarden: Permanent, \$ 1.20; \$ 1.80 en \$ 2.50. De 'Permanent'-waarde is bestemd voor verzending van brieven tot 30 gram binnen Canada en is ook in de toekomst na tariefverhoging geldig hiervoor.

■ Denemarken

De Deense bond van filatelisten organiseerde op 5 en 6 november 2016 de Tak 16, een filatelistisch evenement in het Deense Birkerød. Drie stroken (zie afbeelding 4, volgende pagina) waren tijdens het evenement te koop. De afbeelding op de stroken zijn zwart/wit-foto's van Birkerød uit de eerste helft van de vorige eeuw.

In Nanning, een plaats in China, werd op 2 en 3 decem-

Afbeelding 4 - drie TAK16-stroken met foto's uit de oude doos van Birkerød.

Afbeelding 5 - Drie 'Chinese' stroken van de Deense posterijen; de foto's werden gemaakt door Martin Morck..

ber 2016 een internationaal filatelistisch evenement, NANNING 2016, gehouden. Ook dit evenement werd door de Deense Post aangegrepen om drie stroken uit te brengen. De afbeeldingen op de stroken zijn foto's van de bekende fotograaf Martin Morck (afbeelding 5).

■ Duitsland

Een verrassing is ook de uitgifte van twee nieuwe automaatstroken (afbeeldingen 6 en 7) op 3 januari 2017 door Deut-

sche Post. Het postbedrijf is immers bezig met vermindering van het aantal automaten, waardoor een uitgifte van twee nieuwe automaatstroken niet verwacht werd. De

automaatstroken hebben als thema 'brieven schrijven' en 'brieven ontvangen'.

De twee automaatstroken zitten om en om op rollen van 2.000 stuks. De afbeeldingen zijn in offset gedrukt op fluorescerend papier. Niet alles ging even feilloos op de eerste dag, gezien de gedeeltelijke printopdruk op de twee stroken die mij werden toegestuurd (afbeelding 8, met dank aan Christian Horion). Voor de eerstedagafstempeling werden ook andere stem-

Links/linksonder: afbeeldingen 6 en 7 - Vrij onverwacht verschenen deze nieuwe Duitse automaatstroken. De in beeld gebrachte thema's van de stroken zijn respectievelijk 'Brieven schrijven' en 'Brieven ontvangen'. Afgebeeld zijn stroken van 45 en 70 eurocent.

Afbeelding 8 - Op de eerste dag van uitgifte van de nieuwe Duitse stroken werd een speciaal stempel ingezet. Helaas bleek het afstempelen van de stroken niet helemaal feilloos te verlopen, zoals blijkt uit deze twee voorbeelden, die ter beschikking werden gesteld door Christian Horion.

Post. Het postbedrijf is immers bezig met vermindering van het aantal automaten, waardoor een uitgifte van twee nieuwe automaatstroken niet verwacht werd. De

Afbeelding 9

pels gebruikt (zoals het hierboven afgedrukte voorbeeld (afbeelding 9)).

■ Frankrijk

Op 15 en 16 oktober werd in Jurançon voor de veertigste keer de Marcophilex gehouden. Ter gelegenheid van dit filatelistische evenement werd er een strook (afbeelding 10)

Afbeelding 10 - Dappere ballonvaarders geëerd.

uitgegeven, mede ter ere van twee ballonvaarders die in 1870 de belegering van Parijs door het Duitse leger in 1870 per ballon wisten te doorbreken.

De strook is in offset gedrukt in een oplage van 20.000 stuks. Op de strook staat een ballon afgebeeld met de Pyreneeën op de achtergrond. Verder staat rechts op de strook het oudst bekend poststempel van de stad Jurançon. De minimale waarde waarmee de strook getrokken kon worden is € 0,68.

In een oplage van 30.000 stuks verscheen op 21 oktober een strook in verband met het filatelistische evenement Timbres Passion in Toul. Op de strook (afbeelding 11) staat waarmee de stad wordt geassocieerd: de haven, wijngaarden, de ka-

Afbeelding 11 - Schepen, wijn en bloemen.

pel van Saint Martin Bruley en bloemen.

Afgebeeld staat ook het eerstedagstempel waarmee de strook is afgestempeld (afbeelding 12).

De slag bij Verdun is al eerder met een automaatstrook onder de aandacht gebracht (zie Bulletin Postaumaat van juni, nummer 171). De strook die op 24 oktober werd uitgebracht (oplage 15.000 stuks) memoreert de herovering van forten bij Verdun door het Franse leger (afbeelding 13). Op de automaatstrook zien we restanten van de betrokken forten Douaumont en Vaux plus een Franse soldaat in de aanval. Opmerkelijk is dat van deze strook vrijwel geen blanco exemplaren en geen testopdrukken verschenen zijn. Mij is verteld dat de postbeambten en monteurs ter plekke zeer

Afbeelding 12 - Eerstedagstempel Timbres Passion in Toul.

Afbeelding 13 - Veroverde Franse forten herdacht.

Afbeelding 14 - Eerstedagstempel Verdun.

streng waren en zich niet lieten vermurwen tot het afgeven van test- en blanco stroken. Afbeelding 14 toont het speciale stempel voor de eerste dag.

Heel anders was het tijdens de 70ste editie van de Salon Philatèlique d'Automne (de filatelistische najaarsbeurs) in Parijs op 3, 4 en 5 november 2016. Net zoals tijdens de voorgaande najaarsbeurs stonden er een viertal automaten: twee Lisa 1- en twee Lisa 2-automaten. Twee nieuwe automaatstroken (de eerste dag was 3 november 2016) konden uit de automaten getrokken worden. Elke strook werd in twee versies uitgebracht: op gewoon papier voor de Lisa 1-automaten en op thermisch papier voor de Lisa 2-automaten.

Omdat Nederland eregast was op de salon zijn op de ene strook typisch Nederlandse onderwerpen aangebracht, zoals u ziet op tegeltjes met Delfts blauw (afbeeldingen 15 en 16; zie volgende kolom).

Afbeeldingen 15 en 16 - Nederlandse motieven op Franse stroken.

Afbeeldingen 17 en 18 - Type-Sage staat hier centraal.

Op de andere stroken (afbeeldingen 17 en 18, respectievelijk met Lisa 1- en Lisa 2-opdruk) staan Franse poststukken met zegels van het type-Sage, uit 1876, afgebeeld.

Alle stroken bemachtigen vereiste veel geduld. Voor elke automaat stonden lange rijen en er traden geregeld storingen op.

De eerstedagstempels die voor de salon werden gebruikt ziet u op de afbeeldingen 19 en 20.

Afbeeldingen 19 en 20 - De eerstedagstempels die tijdens de 'Salon Philatélique d'Automne' werden gebruikt.

Groenland

De uitgiftedatum van de vier nieuwe Groenlandse automaatstroken is 20 oktober 2016. Op de stroken (afbeelding 21) staan diverse activiteiten afgebeeld die je in Groenland kunt ondernemen. Deze activiteiten werden gefotografeerd door Mads Pihl. Zijn camera fotografeerde: jagen als het ijskoud is, mountainbiken in de bergen, kamperen onder het noorderlicht en met de sneeuwmobiel toeren door het besneeuwde landschap. De stroken kunnen worden getrokken uit aCon-automaten in waarden die van 12 tot 100 kronen lopen.

Groot Brittannië

Dieren in hun winterslaap staan afgebeeld op de vier auto-

Afbeelding 21 - Groenlandse activiteiten in beeld gebracht.

Links: afbeelding 22 - Achtergrondletters in verschillende kleuren. Rechts: afbeelding 23 - Ierse kerststroken.

maatstroken (afbeelding 22) die op 14 november 2016 door Royal Mail werden uitgegeven. Twee stroken hebben een vaste achtergrond die bestaat uit blauwe letters. De twee andere stroken hebben een achtergrond van grijze letters. Het verschil in achtergrondkleur is mede gemaakt om te voorkomen dat een rol op de verkeerde plek in de automaat wordt gedaan. De stroken met grijze letters zijn bedoeld voor 1st class en 1st large post en de stroken met blauwe letters zijn bedoeld voor 2nd class en 2nd large post.

■ Ierland

An Post bracht op 3 november 2016 traditiegetrouw twee kerststroken uit (afbeelding 23). De kerst stroken verschenen in combinatie met een gewone kerstzegel en zijn ook als rolzegel verkrijgbaar in de Ierse postkantoren. De afbeeldingen werden in lithodruk aangebracht op zelfklevend thermisch papier. De stroken meten 56 bij 25 mm en hebben een tanding van 11 x 11,25. Onder andere aan de elfcijferige nummercode kunt u zien dat het automaatstroken zijn (lees hierover op bladzijde 27 van Bulletin Postautomaat nummer 172).

■ Israël

De Israëlische post gaf naar aanleiding van een postzegeltonstelling in Jeruzalem op 13 november 2016 een

Afbeelding 24

automaatstrook uit waarop het deel van de oude westelijke muur dat bekend staat als de klaagmuur, staat afgebeeld (afbeelding 24).

Afbeelding 25

Eveneens op 13 november werd er een automaatstrook uitgebracht (afbeelding 25) met daarop de jaarlijkse kerstgreet.

De verschijning van een nieuwe reeks van vijf Israëlische automaatstroken staat gepland voor dit jaar. In plaats van het adopteren van honden is nu de verkeersveiligheid in Israel het thema. De eerste uitgifte in de reeks ziet u hier

Afbeelding 26 - Israëlisch thema voor 2017: verkeersveiligheid.

afgebeeld (afbeelding 26). De afgebeelde strook is afkomstig van de Filatelistische Dienst (machinenummer 00001) en werd uitgegeven op 1 januari 2017.

■ Macao

De volgende strook is een automaatstrook uit Macao, een voormalige Portugese enclave aan de kust van China (af-

Afbeelding 27 - Nieuw, maar in feite een herdruk (Nagler).

Afbeelding 28 - Detailopname; let op de imprint 'REIMP 2016'

Afbeelding 29 - Strook met (dunne) Klüssendorf-opdruk.

beelding 27). De strook is eigenlijk een herdruk van een vrijwel identieke automaatstrook die in 2015 is uitgegeven. Het verschil zit 'm in de kleine lettertjes die rechts onderaan op de strook zijn geplaatst. Daar staat de tekst 'REIMP 2016' (afbeelding 28), wat niet op de strook staat die in 2015 werd uitgegeven. Door het gebruik van twee verschillende automaten, respectievelijk die van Nagler en Klüssendorf, is er ook verschil te zien tussen de printopdrukken. De Nagler-opdruk is vet (afbeelding 27), de Klüssendorf-opdruk (afbeelding 29) is dun.

De uitgiftedatum van deze herdruk is 8 juli 2016.

Oostenrijk

Austria Post kwam op 25 november 2016 voor de dag met twee aan het kerstfeest gerelateerde automaatstroken

Afbeelding 30 - Twee Oostenrijkse stroken 'CHRISTKINDL 16'

(afbeelding 30). De automaatstroken zijn bekend met de volgende opdrukken: SONDERPOSTAMT, PHILA PUNKT, CHRISTKINDL 16, PHILATELIE.SHOP en FROHES FEST. Op 2 december 2016 verschenen de stroken ook met de opdruk NUMIPHIL 2016 en op 8 december 2016, tot slot, met de opdruk STILLE NACHT 16.

Taiwan

De Taiwankitta, een kraaiachtige vogel, siert de Innovision automaatstrook die op 21 oktober 2016 door Taiwan werd uitgegeven in verband met PhilaTaipei, een groots filatelisch evenement dat in Taipei, de hoofdstad van Taiwan werd gehouden. De automaatstroken konden een waarde-opdruk krijgen in één van de vier kleuren waarmee de automaten waren voorzien (afbeelding 31). Op de afbeelding

Afbeelding 31 - Vier printkleuren: rood, groen, bruin en blauw.

Afbeelding 32 - PhilaTaipei-stroken zonder frankeerwaarde.

ziet u vier stroken met elk een andere printkleur (rood, groen, bruin of donkerblauw). De totale frankeerwaarde van de afgebeelde stroken is het tarief voor verzending van een gewone brief naar Nederland. Voor de liefhebber waren tijdens PhilaTaipei stroken zonder frankeerwaarde verkrijgbaar (afbeelding 32) uit de IAR-automaten die bij enkele stands stonden.

■ Verenigde Staten

Hens Wolf wees mij ook op de kerststrook die door de United States Postal Service (USPS) is uitgegeven. Op de strook staat heel toepasselijk een kerstkrans afgebeeld. Hens schrijft dat de jaarlijkse kerststroken voor het eerst in de automaten gesignaleerd zijn op 29 oktober 2016. Zij bleven

Van links naar rechts: de afbeeldingen 33, 34, 35 en 36 (zie de tekst).

in gebruik tot en met 31 december 2016.

Er blijken twee soorten opdruk te bestaan. Op de ene strook (afbeelding 33) wordt de cijfercode bij het cijfer '1' licht onderbroken. Bij de andere strook (afbeelding

34) is dat niet het geval. Verder is de tekst op de stroken die we op de afbeeldingen 33 en 35 zien vet gedrukt, terwijl die op andere stroken normaal is. Tenslotte is de tekst **THIS BLOCK IS NOT VALID POSTAGE** in afbeelding 35 dichter opeen gedrukt en die op afbeelding 36 juist wat wijder. Achteraf gezien blijkt dat ook al in 2015 het geval te zijn geweest.

Joost Hoogendoorn

Verzeker nú uw postzegel- of muntenverzameling!

U heeft een waardevolle postzegel- of muntenverzameling en u wilt deze graag verzekeren?

Wij bieden u deze mogelijkheid graag aan met een daarvoor geschikte kostbaarhedenverzekering met hogere verzekerde bedragen dan gebruikelijk is. Voorwaarde is wel dat deze kostbaarhedenverzekering wordt afgesloten in combinatie met een inboedelverzekering en dat u een taxatierapport heeft van uw verzameling.

De premie van deze verzekeringen wordt bepaald aan de hand van uw postcode.

Bent u benieuwd naar de premie en wilt u graag meer informatie over deze kostbaarhedenverzekering? Stuur dan een e-mail met uw gegevens (postcode, verzekerd bedrag inboedel en waarde van uw verzameling) naar het email-adres info@lukassenboer.nl t.a.v. Karin Rits.

Allerlei rolzegelnieuws

■ Interessante verschuivingen van de fosforescente L-balk bij zakelijke Izegel 2748a ('1')

In vorige aflevering van Bulletin Postuumaat toonde ik al enige afbeeldingen van markante verschuivingen van de fosforescente balk bij de zakelijke rolzegel '1', uitgifte 2010. Deze zijn door Enschedé (JESP) vervaardigd in rasterdiepdruk aan de rol.

Ze hebben als een van de kenmerken een half perforatiegat als pons aan elk hoekpunt. Deze pons ontbreekt bij de herdruk in zomer 2012 door een Canadese drukker (Lowe Martin Group): de zakelijke rolzegel 2748c. Deze druk is uitgevoerd in offset aan de rol (vgl. afbeelding 3)

Hier volgen nog twee markante verschijnselen bij rolzegel 2748a. Deze afbeeldingen zijn beschikbaar gesteld door Berend Apperloo (berend@kwz.nu; zie ook Bulletin Postuumaat nummer 172).

Grote verticale verschuiving

Als eerste een zeer grote verticale verschuiving die ik nooit eerder zag (afbeelding 1). Mogelijk is de extra balk afkom-

Afbeelding 1:
Spectaculaire verticale verschuiving van de fosforescente L-balk bij zakelijke rolzegel '1', 2748a.

stig van de naast- of bovengeslagen zegel 2748a van de drukbaan.

Bijna volledige fosfordekking

Als tweede, een zegel 2748a waar de fosforescente L-balk niet te zien is (afbeelding 2, volgende kolom). Op het cijfer '1' na is bijna het gehele oppervlak van de zegel fosforescent. Ik heb hiervoor geen verklaring.

Rafelige fosforescente balk bij Canadese druk, 2748c.

Hier bij toch nog een kleine afwijking die is waargenomen

Afbeelding 2:
L-balk niet te zien door groot fosforescent oppervlak van de zegel 2748a.

Afbeelding 3:
Rafelige poot van de fosforescente balk bij zegel 2748c.

bij zakelijke rolzegel '1' 2748c met een rafelige poot van de fosforescente L-balk (afbeelding 3, zie hierboven). Met dank aan de heer Mar Struijs.

Overigens is de L-balk op deze zegel fraai gerasterd: een weinig voorkomende variant van zegel 2748c.

Varia

■ Persoonlijke filatelistische postzegel; foutieve postcodering

Ter gelegenheid van het honderdtienjarig bestaan van de Utrechtsche Philatelisten Vereniging (UPhV, waarvan ik lid ben) zijn er zelfklevende rolzegels uitgegeven met een toepasselijke tekst (afbeelding 4). Op een bijbehorende envelop is de zegel ontwaard met een machinestempel (inkjet) met de tekst 'postNL/II VIII 16-22/69' (afbeelding 4). De aan mij geadresseerde envelop draagt het adres 'RUMKELAAN 76, 3571 XX UTRECHT' (duidelijk geprint in een lichtbruine kleur (afbeelding 5). Tot mijn verbazing vermeldt de in Nieuwegein (machine No7) gespoten postcode huisnummer 74 in plaats van 76 van het juiste adres (afbeelding 6). Volgens de secretaris van de vereniging wa-

Afbeelding 4: Filatelistische persoonlijke rolzegel: honderdtien jaar Utrechtsche Philatelisten Vereniging UPhV.

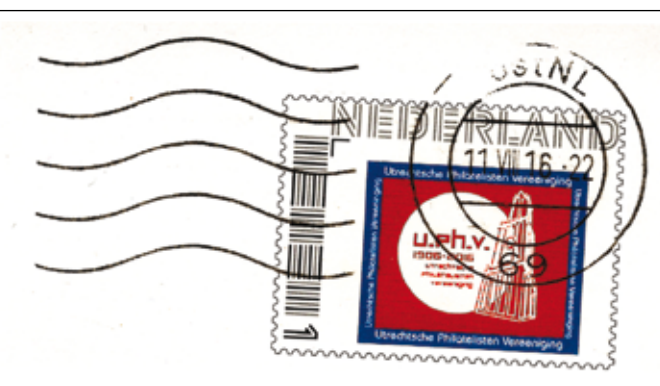
is misschien foutief met de hand ingevoerd (wellicht deelcode "aa"), afbeelding 7.

Stadspost

■ Vanstraatenpost.nl - overdrukken PostNL / TNTPost

In Bulletin Postaumaat nummer 172 staat een afbeelding van het logo van Vanstraatenpost.nl, waarbij deze de overdruk 'Port Betaald/Port Payé Pays-Bas' vertoont. Deze overdruk is van 2016.

De heer J.C. Erkens zond mij een dergelijke overdruk van 12 september 2014, alsmede een scan van dit logo met de overdruk 'TNT Post/Port Betaald/Port Payé/Pays-Bas' (afbeelding 8). Deze overdruk stamt van 7 april 2014. De afzen-

Afbeelding 5: Filatelistische persoonlijke rolzegel '110 jaar Utrechtsche Philatelisten Vereniging' op briefstukje.

ren er meer problemen. Volgens PostNL kon de codeermachine de lichtbruine tekst moeilijk lezen mede door de ongunstige plaats van het adres op de envelop. De code

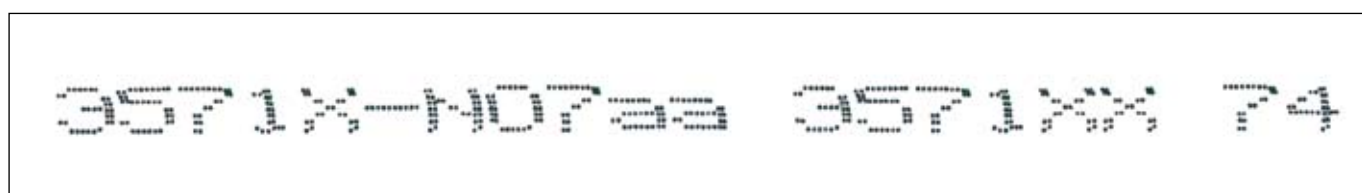
der van de betrokken brief is de gemeente De Bilt. Het logo van Vanstraatenpost.nl komt ook voor in zwarte druk op envelop (Erkens).

Afbeelding 6: Het juiste huisadres werd gebruikt....

Afbeelding 8: Zwarte overdruk (2016) van Vanstraatenpost.nl.

...maar de codeermachine verslikte zich erin en printte een onjuist huisnummer (afbeelding 7)

Afbeelding 1 - Twee soorten hortensia's op een Canadees zegelpaartje; bestemd voor binnenlands postverkeer.

■ Canada

Hortensia's (III). In de Canadese serie 'Hortensia's' verschenen op 1 maart 2016 als paar, twee zelfklevende rolzegels (afbeelding 1) met afbeeldingen van een tuinhortensia en een boshortensia resp. *Hydrangea macrophylla* en *Hydrangea arborescens*. De zegels, die bestemd zijn voor binnenlands postverkeer, zijn uitgevoerd in offsetdruk met een fluorescent kader. Bij de uitgifte bedroeg de kostprijs \$ 0.85. De verticale stanstanding varieert per zegel binnen een rol. De Michel-catalogusnummers zijn 3348 en 3349.

■ Denemarken

Nieuwe drukker. Deense en Zweedse postzegels, uitgegeven door de Zweeds-Deense firma PostNord, zullen vanaf 2017 geleidelijk worden gedrukt door de in Frankrijk gevestigde drukker Cartor Security Printing, aldus een mededeling die PostNord op 13 september 2016 aan zijn klanten zond, met de veranderende marktomstandigheden als een van de verklaringen voor het besluit. De belangrijke Britse drukker Wallsall Security Printers fuseerde enkele jaren geleden met Cartor tot de firma International Security Printers, elke drukker met specialisatiegebieden. Er is ook nog eens een samenwerking met de Spaanse drukker FNMT.

■ Duitsland

Schatten uit Duitse musea. Op 7 april 2016 werden voor aflevering IX van de serie Schätze aus deutschen Museen twee schatten gekozen om afgebeeld te worden op zegels van 70 en 145 cent. Op de zegel van 70 cent, door de Bundesdruckerei Berlin (BDB) uitgevoerd in offsetdruk, staat een afbeelding van een portret van keizer Karel V, in 1548 geschilderd door Titiaan (Tiziano Vecellio). Deze zegel is afgebeeld in Bulletin Postaumaat nummer 172, op bladzijde 25 (zie afbeelding 8 aldaar).

Links: afbeelding 2 - Kunstwerk uit Museum, Fregat, gesneden uit ivoor. Rechts: afbeelding 3 - Idem, nu als zelfklevende zegel.

Op de zegel van 145 cent zien we een afbeelding van een **fregat**, in het atelier van Jacob Zeller in 1620 kunstig gesneden uit ivoor (afbeelding 2). De zegels zijn door de Bondsdruckerei (BDB) geleverd in rollen van 200 stuks en hebben scheerperforaat 14; zie Bulletin Postaumaat nummer 172. Er is ook een velletje uitgegeven met 5x2 zegels. Het Michel-catalogusnummer is 3228.

Als aflevering X in deze serie verscheen op 2 juni 2016 een afbeelding van dit kunstwerk op **zelfklevende** rolzegels van 145 cent met stanstanding 10¹/₄, uitgevoerd in offsetdruk en geleverd in rollen van 100 en 500 zegels (afbeelding 3). De BDB-rugnummers hebben stand L. Aangezien de geleverde 3-strips beginnen met het rugnummer kan hieruit worden afgeleid dat vanuit de leesstand de richting van oplopende nummers naar Links is (L). Het Michel-catalogusnummer is 3250.

500 jaar 'Reinheitsgebot für Bier'. Om de mensen te attenderen op het feit dat 500 jaar geleden het maken van zuiver bier in Duitse keizerrijk al streng geregeld was, werd op 7 april 2016 een rolzegel van 45 cent uitgegeven, ter gelegenheid van vijf eeuwen Reinheitsgebot für Bier ('Wet op het zuiver bier'). Op die zegel zijn schuimend **bier**, een gerstenaar en een vrouwelijke vruchtkegel van **hop** afgebeeld (afbeelding 4). Drinkbaar water

Links: afbeelding 4 - Herdenking 'Reinheitsgebot'; bier-ingrediënten.

was honderden jaren geleden nauwelijks voorhanden. De zegel is in offset door de BDB gedrukt, en werd op 7 april 2016 uitgegeven in rollen van 200 stuks. De zegels zijn voorzien van scheerperforaat 13³/₄; de perforatievliesjes zijn omgeslagen naar onderen. De rugnummers hebben stand L, zoals verwacht. Er is ook een velletje met vijfmaal twee zegels. Het Michel-catalogusnummer is 3229.

Sanssouci; Burgen und Schlösser X; rugnummers van Druckerei Schwarz. In de reeks Burgen und Schlösser verscheen op 4 augustus 2016 in offsetdruk een zelfklevende rolzegel van 85 cent met een afbeelding van het slot Sanssouci in Potsdam (afbeelding 5). De zegel is door drukkerij Schwarz uitgevoerd in rollen van 100 en 500 stuks met stanstanding 10 en met een eigen eigen nummertype: zie verderop. Het Michel-catalogusnummer is 3231. Deze zegel verscheen op 7

Afbeelding 5 - Slot Sanssouci in Potsdam.

Afbeelding 6 - Rugnummers van drukkerij Schwarz.

april 2016 al in een velletje van vijfmaal twee zegels en in een groter vel met een iets afwijkende perforatie, 'slechts 1/4-tand'.

Nummertype Schwarz. Mijn 3-strips hebben de inkjetnummers 0085 en 0485 (afbeelding 6). De cijfers zijn 7 stippen hoog. De afstand d tussen de middens van twee naastgelegen cijferplaatsen, d is ongeveer 2.5 mm.

Er zijn ook enkele stippen die duiden op een rastereenheid van 1/2 d.

Het cijfer 5 is opgebouwd uit 14 stippen, waarvan de ho-

rizontale basis van 3 stippen, en de horizontale top ('vlag') van 4 stippen breed.

Het cijfer 'o' is ook opgebouwd uit 14 stippen, met een horizontale basis van 2 stippen en een top van 2 stippen.

Eerste zweefvlucht, 125 jaar geleden. In 1891 werd voor het eerst een zweefvlucht uitgevoerd door Otto Lilienthal.

Ter herinnering aan deze vlucht werd op 7 juli 2016 een rolzegel van 145 cent uitgegeven met een schets van die vlucht (afbeelding 7). Ze zijn geleverd in rollen van 200 stuks. De uitvoering van de Bundesdruckerei in Berlijn (BDB) is in offsetdruk met scheerperforaat 14. Het Michel-catalogusnummer is 3254. Er is ook een velletje uitgekomen (vijfmaal twee zegels). Mijn 3-strip heeft BDB-rugnummer 185 met stand L(inks). De afgifterichting is O(nder). De vliesjes van het scheerperforaat zijn omgeslagen naar onderen.

Er zijn vele varianten van Lilientals toestel gebouwd, waaronder een dubbeldekker. Een overzichtje van zweefvliegekunst met afbeeldingen op postzegels is te vinden in DBZ/SE 2016 (15), bladzijden 16 en 18.

Boekbespreking 'Verpakkingen van Duitse rolzegels (BRD)'. Van de hand van de rolzegelspecialist Hans-Jürgen Willmann verscheen het boekwerk *Verpackung für Rollenmarken*, Band 1, uitgegeven door onze zustervereniging RSV. Het bestrijkt de emissies 'Posthorn' tot en met 'Brandenburger Tor'; 64 bladzijden, A5-formaat, ca. 150 afbeeldingen in kleur. Prijs: 9 euro. Een boekbespreking is te vinden in DBZ/SE 2016(24), pagina 58. Zie ook de website www.arge-rsv.de.

■ Groot Brittannië

Rolzegelautomaten. Literatuur over rolzegelautomaten kan worden gevonden bij Homer-Wooff, G.H.R. & Printing Jones, P.J., *GB Journal* 15, pagina's 29, 30 en 31. Deze referentie is geciteerd in een artikel over automaatboekjes uit private automaten in *The Bookmark Journal*, Volume 46, pagina 101 (2016).

■ Ierland

Kerstzegels; 'Sonderdrücke' (Michel). Op 3 november 2016 verschenen zelfklevende kerstzegels aan de rol van € 0.72

Afbeelding 7 - Zweefvliegtuig; eerste vlucht van Liliental.

Afbeelding 8 - Kerstzegels 'De Heilige Familie' (boven) en de 'Drie Koningen' (ofwel 'The Three Wise Men').

en € 1.10 (afbeelding 8). De gestileerde afbeeldingen tonen steeds drie personen, onder het motto 'Mensen komen tezamen'. Ze stellen de Drie Koningen (Three Wise Men) voor, en de **Heilige Familie** (christelijke benaming van het kerngezin: Jezus, zijn moeder Maria en voedstervader Jozef). De tekst van de rolzegels die worden verstrekt door de filatelistische dienst (02501000001) is voorgedrukt. Het getal 16308 is de vermelding van het jaar (16) en dag (308) van uitgifte. De zegels zijn gedrukt met de vertrouwde HP-indigo digital printer door CCL Label Ireland Ltd. Er vercheen, in dezelfde stijl ontworpen, ook een speciale kerstzegel voor een postzegelboekje.

De Michel-catalogus omschrijft deze rolzegels als Sonderdrücke. Parallel uitgegeven rollen voor automaatstroken zijn wellicht bedoeld voor **Epson-loketdrukkers**. De Wincor-Nixdorf-automaten zouden immers zijn afgeschaft. Bij de automaatstroken heeft een automaat de gewenste waarde gedrukt, de van toepassing zijnde datum en de code van de automaat.

Ierse bedrijven gebruiken nog steeds de **Easy Post printers**, die de tekst, met prijs, op de voorgedrukte rol zegels drukt. De apparaten worden gehuurd van An-post en zijn daarmee veelal online verbonden. Op een vage afbeelding meen ik een zegel te zien met een afbeelding uit de bekende ATM-fauna-serie. DBZ/SE 2016(25), pagina 69; website: www.anpost.ie.

■ Oostenrijk

Kerstzegels. Een zelfklevende rolzegel van 80 cent met een afbeelding van een toepasselijke **groepering rond het kribje**, na de geboorte van **Christus**. Deze rolzegel verscheen op 11 november 2016 in rollen van 50 en 2.000 stuks. Het

Afbeelding 9 - Kerstzegel met bijbehorend srempel; moeder Maria en bezoekers rond het kribje van de boreling.

Afbeelding 10 - Kerstzegel met bijbehorend stempel; Maria met het kindje Jezus en de Drie Koningen.

tafereel (zie afbeelding 9) werd geschilderd door de Meister von Raigern. Er verscheen ook een zelfklevende rolzegel van 68 cent, met een afbeelding van **Maria met Kind**, samen met de Drie Koningen (afbeelding 10). Deze rolzegel verscheen op 25 november 2016, ook in rollen van 50 en 2.000 stuks. Het schilderij bevindt zich in Mariapfarr, een dorp dat verbonden is met de geschiedenis van het ontstaan van het lied **Stille Nacht, Heilige Nacht**. Aan deze klassieker werd dan ook een velzegel van 68 cent gewijd, die dezelfde dag uitkwam. Bron: www.post.at/philatelie.

■ Zweden

Nieuwe drukker. De Zweedse en Deense postzegels, die worden uitgegeven door de Zweeds/Deense firma PostNord, zullen vanaf 2017 geleidelijk worden gedrukt door de in Frankrijk gevestigde drukker **Cartor Security Printing**, in plaats van een Zweedse drukker. Zie ook de toelichting bij **Denemarken**.

Kerstzegels 2015; kerstboomversiering. Ter gelegenheid van het kerstfeest gaf PostNord op 12 november 2015 een zelfklevende rolzegel uit met een fraaie glazen kerstboombol (afbeelding 11, zie volgende bladzijde) en een postzegelboekje met tweemaal vijf zegels die andere fraaie kerstversieringen vertonen. De rolzegel is uitgevoerd in offsetdruk en werd geleverd in rollen van 100 stuks. De gestante veiligheidstanding is 13:13¹/₂. Er is ook een stans in het zegel-

beeld. Het Michel-catalogusnummer is 3072.

Herfstkleuren van boombladeren. Postbedrijf PostNord gaf op 25 augustus 2016 een serie van zes zelfklevende zegels uit, met afbeeldingen van bomen met hun schitterend gebladerte in herfstkleuren. De zegels zijn bestemd voor binnenlandse post (aanduiding Brev). Van de zes in off-set uitgevoerde zegels verscheen de eerste op rol (afbeelding 12) en de vijf andere in een postzegelboekje (tweemaal vijf zegels). De stanstanding is 13³/₄. Het Michel-catalogusnummer is 3124.

stuks. Ook verscheen een postzegelboekje met tweemaal vijf zegels van 6 kronen, waarop deze elfen bezigheden uitvoeren, samen met allerlei vertrouwde (huis)dieren. Deze figuurtjes werden bedacht en getekend door de artiest **Harald Wiberg** (1908-1986); in zijn verhalen zijn er interessante ontmoetingen tussen deze elfen met kinderen en met volwassenen. De elfen, waarin sommige mensen

V.l.n.r. de afbeeldingen 11 (kerstboombal), 12 (boom in herfstkleuren) en 13 (kerstzegel met elf)kabouter).

Kerstzegels 2016. Ter gelegenheid van Kerstmis 2016 verscheen, bestemd voor binnenlandse post (aanduiding Brev), een zelfklevende rolzegel van 6.50 kronen met een afbeelding van een **bovennatuurlijke elf** (een zogenoemde 'schuurelf', afbeelding 13). Het gaat om een bebaarde, **kabouterachtige** figuur, die een pan met havermoutpap draagt. De zegel verscheen in off-set met veiligheidsstanstanding 13¹/₂:13 in rollen van 100

vroeger geloofden, konden behulpzaam zijn, maar ook humeurig.

Het Michel-catalogusnummer van de rolzegel is 3134. Bron: Bulletin PostNord, Stamp News, november 2016, pagina's 4, 5 en 6.

H.J.T.Bos
h.j.t.bos@planet.nl

Veiling nummer 174: een interessant experiment

Diverse oproepen die het bestuur in 2016 deed om de opvolging van het veilingteam Ad Kollen/Arie van der Panne te regelen leverden geen enkele reactie op. Daarom komt er nu een interessant experiment.

Dat gaat zo: enkele inzenders zenden scans van hun kavels naar de secretaris, die ze laat afdrukken in Bulletin Postaumaat, samen met de bijbehorende kavellijst. Scans en kavellijst worden in het bulletin afgedrukt. Op de hierna volgende bladzijden (pagina 32 tot en met 36) ziet u hoe dit uitpakt voor de veiling van **11 maart 2017**.

Oud-veilingmeester Huib de Ruiters veilt de kavels ter plekke, in dit geval dus in Rotterdam. De normale opcentregels voor koper en verkoper gelden dit keer niet. Kopers betalen de toegeslagen kavels ter plaatse, contant (graag gepast!). De inzenders krijgen meteen uitbetaald; hun niet-verkochte kavels nemen ze mee terug (geen tafeldigd verschuldigd).

De veilinglijst komt op de website te staan, maar wie

wil bieden moet wel naar de bijeenkomst komen

(schriftelijke biedingen worden niet geaccepteerd). U

kunt ook iemand vragen namens u op de bijeenkomst te bieden.

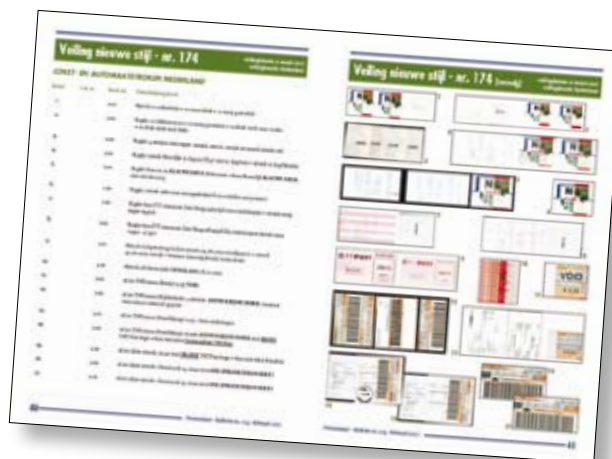
Mensen met legaten kunnen zich melden bij de secretaris.

Met Huib de Ruiters wordt bezien of zulke legaten namens de erfgenamen worden verkaveld of elders worden aangeboden.

Een en ander is uiteraard gericht op een zo goed mogelijk veiling- of verkoopresultaat.

We beginnen bescheiden. Mocht de formule aanslaan, dan kijken we of en hoe we hiermee verdergaan.

Attentie! Door gewijzigde bankregels is het niet meer mogelijk om op de veiling gekocht materiaal met een éénmalige incasso af te rekenen.

Veiling nieuwe stijl - nr. 174

veilingdatum: 11 maart 2017
veilinglocatie: Rotterdam

LOKET- EN AUTOMAATSTROKEN NEDERLAND

Kavel	Cat. w.	Inzet (€)	Omschrijving kavel
1.		1,00	Hytech 1x onbedrukt + 1x 0000-druk + 1x 0005 gomdruk
2.		1,00	Nagler 1x Abklatsch 00 + 1x 0005 gomdruk + 1x druk sterk naar rechts + 1x druk sterk naar links
3.		1,00	Nagler 4 stroken met rugnr. 0005A, 0010A, 0015A en 0020A (einde rol)
4.		1,00	Nagler strook Moerdijk 1e dag 20 III 97 met 1e dag bon + strook 1e dag Houten
5.		1,00	Nagler Bon 00.00 BLAUWE DRUK Hilversum + bon Moerdijk BLAUWE DRUK met strook 0025
6.		1,00	Nagler strook 0080 met ineengedrukte 8 en 0 (defect aan printer)
7.		1,00	Nagler bon PTT-museum Den Haag 24/07/98 roze eindstrepen + strook 0005 rugnr 0430A
8.		1,00	Nagler bon PTT-museum Den Haag 06/09/98 lila eindstrepen strook 0025 rugnr. 0735A
9.		1,00	Hytech Schipholweg Leiden strook 25.06.2001 (roodpaars) + strook 30.06.2001 (rood) + bonnen (niet afgebeeld, lichte druk)
10.		3,00	Hytech, de beroemde DEMOLAND 28.11.2001
11.		1,00	aCon TNT00100 (Breda) 0,05 VOID
12.		2,00	aCon TNT00101 (Ridderkerk) 4 stroken ANTWOORDNUMMER , waarvan twee totaal verkeerd geprint
13.		1,00	aCon TNT00102 (Hoofddorp) 0,05 + bon eindstrepen
14.		2,00	aCon TNT00102 (Hoofddorp) strook ANTWOORDNUMMER met BRUIN TNTPost-logo + bon met tekst Testmachine TNTPost
15.		2,00	aCon idem strook, maar met ORANJE TNTPost-logo + bon met tekst Kruidvat
16.		2,00	aCon idem strook + bon kavel 14, maar met ONGEFRAANKEERD PAKKET
17.		2,00	aCon idem strook + bon kavel 15, maar met ONGEFRAANKEERD PAKKET

Veiling nieuwe stijl - nr. 174 [vervolg]

veilingdatum: 11 maart 2017
veilinglocatie: Rotterdam

1

2

3

4

5

6

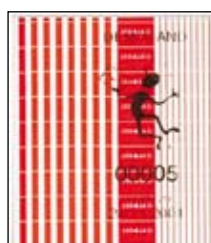
7

8

9

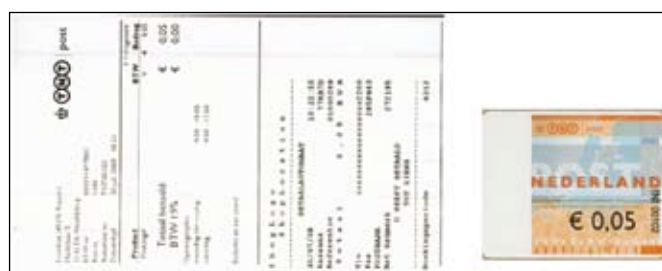
10

11

12

13

14

15

16

17

Veiling nieuwe stijl - nr. 174 [vervolg]

veilingdatum: 11 maart 2017
veilinglocatie: Rotterdam

Kavel	Cat. w.	Inzet (€)	Omschrijving kavel
18.		5,00	aCon TNT00102 (Hoofddorp) VOID-strip van vijf € 1,84 PRIORITY
19.		5,00	aCon TNT00102 (Hoofddorp) VOID-strip van vijf € 2,64
20.		2,50	Etiket voor de Propostal Automaatrol, kleine stroken
21.		2,50	Wincor Nixdorf PK000002 (Heemstede) € 0,01, keerdruk
22.		3,50	aCon TNT00102 (Hoofddorp) brede strook voor Garantiepост, VOID + bonnen, RRR
23.		2,50	Wincor Nixdorf Heemstede Pakketstroken uit beide machines, met gelijk barcodenummer + bon voor bewijs afgifte uit automaat, RRR
24.		1,50	aCon TNT00102 (Hoofddorp) 0,05 VOID
25.		1,50	aCon TNT00102 (Hoofddorp) 0,10 VOID
26.		1,50	aCon TNT00102 (Hoofddorp) 0,44 VOID
27.		1,50	aCon TNT00102 (Hoofddorp) 0,75 VOID
28.		1,50	aCon TNT00102 (Hoofddorp) 0,88 VOID
29.		1,50	aCon TNT00102 (Hoofddorp) 0,92 VOID
30.		2,00	Wincor Nixdorf PK000002 (Heemstede) € 0,01, plaatfout vlek in kop van Noord-Holland

PERSOONLIJKE POSTZEGELS

Kavel	Cat. w.	Inzet (€)	Omschrijving kavel
31.		5,00	Blok persoonlijke zegels tarief Europa, uit OKI 532 beursprinter. Afbeelding: portret postbode door Vincent van Gogh. Persoonlijke zegels van de beursprinter zijn op zich al schaars, omdat die uitsluitend op een beperkt aantal beurzen gemaakt konden worden. Vanwege de relatief hoge prijs van deze zegels zijn er van het tarief Europa waarschijnlijk niet meer dan een paar honderd velletjes vervaardigd. Dat het om een blok van de beursprinter gaat is eenvoudig te zien omdat er rechtsonder geen ordernummer is vermeld, zoals bij de zegels besteld via internet.

Veiling nieuwe stijl - nr. 174 [vervolg]

veilingdatum: 11 maart 2017
veilinglocatie: Rotterdam

18

20

19

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

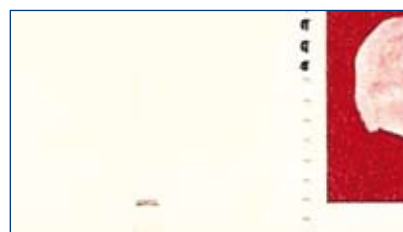

Veiling nieuwe stijl - nr. 174 [slot]

veilingdatum: 11 maart 2017
veilinglocatie: Rotterdam

POSTZEGELBOEKJES

Kavel	Cat. w.	Inzet (€)	Omschrijving kavel	
32.	675.-	250.-	Nederland PZ 23b (1937), 'Post vroegtijdig'... [FOTO]	32
33.	400.-	160.-	Nederland PZ 45 (1940), 24 x 12 ¹ / ₂ c. [FOTO]	
34.	850.-	450.-	Nederland Proefboekje Rotterdam I, links geplakt [FOTO]	33
35.	850.-	450.-	Nederland Proefboekje Rotterdam I, rechts geplakt [FOTO]	
36.	95.-	40.-	Nederland PB 1 (1964) met fraaie registerstreep d [FOTO]	
37.	650.-	350.-	Nederland PB 3y (1965) versnijding type D [FOTO]	
38.	115.-	55.-	Nederland PB 3yW (1965) registerstreep blauw smal + telblok	
39.	200.-	95.-	Nederland PB 5n (1966) registerstreep midden	
40.	140.-	60.-	Nederland PB 6a (1966) paars stempel SPECIMEN	
41.	40.-	10.-	Nederland PB 6Ef (1968) rood stempel ONGELDIG	
42.	.-	5.-	Nederland P/Q 1/2 (2008) Postaumaatboekjes (nominale waarde € 6.50)	
43.	175.-	90.-	Nederland (1999), 'Sterrenboekje' PRA (vlg. NVPH-catalogus)	
44.	287.-	85.-	15 verschillende Prestigeboekjes (o.a. Rembrandt)	
45.	.-	95.-	Groot-Brittannië, kistje met 580 boekjes (waaronder pakjes), nominaal £272	

Op 28 en 29 december jl. vond in Barneveld de traditionele Eindejaarsbeurs plaats. Ook dit jaar heb ik daar weer diverse leden getroffen. Al sinds jaar en dag is ook PostNL present op deze beurs en in de stand wordt PostNL daarbij stevast vertegenwoordigd door Els Schouten, die onvatbaar lijkt voor de tand des tijds. Er zullen weinig filatelisten in Nederland zijn die Els niet kennen en het omgekeerde geldt evenzeer: Els kent haar 'pappenheimers'. Meestal was Els aan te treffen op beurzen, maar in 2002 was zij uiteraard ook present op de bus van het rondreizend circus met de provincievelletjes, indertijd een enorme hype.

Toegewijd

Maar wie zich ook druk maakte, Els hield altijd het hoofd koel en zij zorgde er ook voor dat de somtijds verhitte verzamelaars hetzelfde deden, want anders was er geen plaats voor hen aan de stand! Els stond op orde en duldde geen voordringers. Ofschoon Els weinig met filatelie als zodanig op had was ze zeer toegewijd voor de echte filatelisten en verzamelaars, want van verzamelen wist (en weet) ze alles. Els heeft immers een fameuze collectie Barbies, waarmee zij in diverse musea heeft geëxposeerd. Zij wist precies wat verzamelaars leuk en interessant vonden en zorgde er ook naar beste vermogen voor dat dit op de beurzen beschikbaar was.

Pleitbezorgster

Bij de verzamelaars van persoonlijke postzegels was Els bijzonder geliefd omdat zij een warm pleitbezorgster was voor de aanwezigheid van de mobiele OKI-printer voor het maken van persoonlijke postzegels. Door de aanwezigheid van deze printer hebben echter ook duizenden andere verzamelaars in de loop van de jaren kennis kunnen maken met het fenomeen persoonlijke postzegels. Vaak reageerden mensen bijzonder enthousiast indien bleek dat je de beurs konden verlaten met een velletje echte postzegels met daarop een eigen portret of dat van een dierbare.

Groot gemis

De Eindejaarsbeurs 2016 was tot verrassing en ook tot verdriet van vele filatelisten, verzamelaars en ook handelaren, de laatste beurs voor Els in dienst van PostNL. Na zich gedurende 52 jaar (!) voor PostNL ingezet te hebben bleken er in de plannen van PostNL geen plaats meer te zijn voor een plekje voor Els. Uiteraard moeten we de zakelijke overwegingen van een onderneming als PostNL respecteren en er iets aan veranderen kunnen we niet. Maar het blijft toch zeker jammer en voor de filatelisten met verzamelgebied Nederland zal haar vertrek een groot gemis blijven.

Gemiste kans

Gelukkig hebben vele verzamelaars, waarvan de meesten onaangenaam verrast werden door dit nieuws, op een waardige wijze afscheid genomen van Els en haar bedankt voor haar jarenlange inzet en voor de veelal jarenlange goede contacten. Persoonlijk miste ik overigens wel de aanwezigheid van een vertegenwoordiging van PostNL om het afscheid van zo een markant en ook uniek werknester van PostNL enige luister bij te zetten. Wat mij betreft een gemiste kans. Deze kans op een welverdiend eresaluut laat ik hier echter niet voorbij gaan en ik zeg namens alle postzegelverzamelaars en filatelisten in Nederland dan ook: Els hartelijk dank en het ga je goed!

Johan Schaminée

Voorzitter Vereniging Postaumaat

Toch nog een 'bloemrijk afscheid' van Els Schouten op de Eindejaarsbeurs.

